

Bruxelles, den 5. december 2023
(OR. en)

16394/23

Interinstitutionel sag:
2023/0046(COD)

TELECOM 370
COMPET 1231
MI 1089
CODEC 2406

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
dato:	5. december 2023
til:	delegationerne
Tidl. dok. nr.:	15664/23
Komm. dok. nr.:	6845/23
Vedr.:	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til reduktion af omkostningerne ved etablering af gigabitnet til elektronisk kommunikation og om ophævelse af direktiv 2014/61/EU (forordning om gigabitinfrastruktur) – Generel indstilling (5. december 2023)

Vedlagt følger til delegationerne Rådets generelle indstilling til ovennævnte forslag som godkendt af Rådet (transport, telekommunikation og energi) på 3991. samling den 5. december 2023.

Den generelle indstilling fastlægger Rådets foreløbige holdning til dette forslag og danner grundlag for forberedelserne af forhandlingerne med Europa-Parlamentet.

2023/0046 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING**om foranstaltninger til reduktion af omkostningerne ved etablering af gigabitnet til elektronisk kommunikation og om ophævelse af direktiv 2014/61/EU (forordning om gigabitinfrastruktur)****EØS-relevant tekst**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget²,

efter den almindelige lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den digitale økonomi har givet anledning til gennemgribende ændringer af det indre marked i løbet af det seneste årti. Unionens mål er en digital økonomi, der sikrer holdbare økonomiske og sociale fordele baseret på førsteklasses og sikker konnektivitet for alle overalt i Europa. Næsten alle sektorer i en moderne og innovativ økonomi er afhængige af en digital infrastruktur af høj kvalitet baseret på net med meget høj kapacitet (VHC-net). En sådan infrastruktur er af strategisk betydning for den sociale og territoriale samhørighed og generelt for Unionens konkurrenceevne og lederskab på det digitale område. Derfor bør såvel enkeltpersoner som den private og den offentlige sektor have mulighed for at være en del af den digitale økonomi.

¹ EUT C [...] af [...], s. [...].

² EUT C [...] af [...], s. [...].

- (2) Den hurtige udvikling af teknologier, den eksponentielle vækst i bredbåndstrafikken og den stigende efterspørgsel efter avanceret konnektivitet med meget høj kapacitet er blevet yderligere fremskyndet under covid-19-pandemien. Som følge heraf er de mål, der blev fastsat i den digitale dagsorden i 2010³, for det meste blevet opfyldt, men de er også blevet forældede. Andelen af husstande, der har internetadgang med en hastighed på 30 Mbps, er steget fra 58,1 % i 2013 til 90 % i 2022. 30 Mbps er dog ikke længere en fremtidssikret hastighed og er ikke i overensstemmelse med de nye mål i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972⁴ om at sikre konnektivitet og udbredt adgang til net med meget høj kapacitet. Derfor fastsatte EU ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2022/2481⁵ ajourførte mål for 2030, som bedre svarer til de forventede konnektivitetsbehov i fremtiden, hvor alle europæiske husstande bør være dækket af et gigabitnet og alle befolkede områder af 5G-net.
- (3) For at nå disse mål er der behov for politikker, der nedbringer omkostningerne ved og fremskynder etableringen af faste og trådløse net med meget høj kapacitet i hele Unionen, herunder korrekt planlægning, koordinering og mindske af de administrative byrder.
- (4) *udgår*
- (5) Udrulningen af faste og trådløse net med meget høj kapacitet (som defineret i direktiv (EU) 2018/1972) i hele Unionen kræver betydelige investeringer, heraf en væsentlig andel til dækning af omkostningerne i forbindelse med anlægsarbejdet. Delt brug af fysisk infrastruktur vil begrænse behovet for bekostelige anlægsarbejder og gøre udrulningen af avancerede bredbåndsnet mere effektiv.
- (6) En stor del af omkostningerne ved etablering af VHC-net kan tilskrives manglende effektivitet i udrulningsprocessen i forbindelse med: i) brug af eksisterende passiv infrastruktur (såsom kabelkanaler, ledningskanaler, mandehuller, gadeskabe, pæle, master, antenneanlæg, tårne og andre støttekonstruktioner), ii) flaskehalse i koordineringen af anlægsarbejder, iii) tunge administrative procedurer for udstedelse af tilladelser og iv) flaskehalse i forbindelse med etablering af net i bygninger, der fører til store finansielle hindringer, navnlig i landdistrikterne.

³ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, En digital dagsorden for Europa, 19.5.2010 (KOM(2010) 245).

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (EUT L 321 af 17.12.2018, s. 36).

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2022/2481 af 14. december 2022 om etablering af politikprogrammet for det digitale årti 2030 (EUT L 323 af 19.12.2022, s. 4).

- (7) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/61/EU⁶, der blev vedtaget som reaktion på behovet for at nedbringe omkostningerne ved etablering af bredbåndsnet, omfattede foranstaltninger vedrørende delt brug af infrastruktur, koordinering af anlægsarbejder og mindskelse af administrative byrder. For yderligere at lette udrulningen af VHC-net, herunder fibernet og 5G-net, opfordrede Det Europæiske Råd i sine konklusioner om Europas digitale fremtid i støbeskeen af 9. juni 2020 til udformning af yderligere foranstaltninger til støtte for de eksisterende og kommende behov for netetablering, herunder ved en revision af direktiv 2014/61/EU.
- (8) Foranstaltningerne i direktiv 2014/61/EU har bidraget til billigere etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation. Disse foranstaltninger bør imidlertid styrkes for yderligere at reducere omkostningerne og fremskynde etableringen af nettene.
- (9) Foranstaltninger, der sigter mod at udnytte eksisterende offentlig og privat infrastruktur mere effektivt og reducere omkostningerne og hindringerne i forbindelse med udførelsen af nye anlægsarbejder, forventes at bidrage væsentligt til at sikre en hurtig og omfattende etablering af VHC-net. Sådanne foranstaltninger bør opretholde en effektiv konkurrence og må ikke være til skade for sikkerheden og driften af den eksisterende infrastruktur.
- (10) Nogle medlemsstater har vedtaget foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved udrulning af bredbåndsnet, herunder ved at gå videre end bestemmelserne i direktiv 2014/61/EU. Foranstaltningerne er dog meget forskellige fra medlemsstat til medlemsstat og har ført til forskellige resultater i Unionen. Hvis nogle af disse foranstaltninger indføres i stor målestok på EU-plan og kombineres med nye styrkede tiltag, vil det kunne bidrage væsentligt til et mere velfungerende digitalt indre marked. Desuden forhindrer forskelle i reguleringsmæssige krav og inkonsekvent gennemførelse af EU-reglerne undertiden samarbejde på tværs af forsyningsselskaber. Forskellene kan også skabe adgangsbarrierer for nye virksomheder, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet eller tilhørende faciliteter som defineret i direktiv (EU) 2018/1972 ("operatør"). Disse forskelle kan også blokere for nye forretningsmuligheder, hvilket hindrer udviklingen af et indre marked for brug og etablering af fysisk infrastruktur til VHC-net. Desuden dækker de foranstaltninger, der er meddelt i de nationale køreplaner og gennemførelsesrapporter, som medlemsstaterne har vedtaget i henhold til Kommissionens henstilling (EU) 2020/1307⁷, ikke alle områder af direktiv 2014/61/EU, og de forskellige spørgsmål behandles ikke alle på en konsekvent og fuldstændig måde. Dette til trods for, hvor vigtigt det er at træffe foranstaltninger i hele udrulningsprocessen og på tværs af alle sektorer for at opnå en sammenhængende og betydelig virkning.

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/61/EU af 15. maj 2014 om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation (EUT L 155 af 23.5.2014, s. 1).

⁷ Kommissionens henstilling (EU) 2020/1307 af 18. september 2020 om en fælles EU-værktøjskasse til at reducere omkostningerne ved udrulning af net med meget høj kapacitet og sikre rettidig og investeringsvenlig adgang til 5G-radiofrekvenser med henblik på at fremme konnektivitet til støtte for den økonomiske genopretning efter covid-19-krisen i Unionen (EUT L 305 af 21.9.2020, s. 33).

- (11) Denne forordning tager sigte på at styrke og harmonisere gældende rettigheder og forpligtelser i hele Unionen for at fremskynde udrulningen af VHC-net og fremme koordineringen på tværs af sektorer, herunder backbonenet og net, der er klar til 5G. Dette vil hjælpe virksomheder, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, til at opnå stordriftsfordele. Manglende konnektivitet af høj kvalitet i Unionen kan have en stærk virkning i efterfølgende led på grænseoverskridende handel og levering af tjenester, da mange tjenester kun kan leveres, hvis der er etableret et net med tilstrækkelig høj kapacitet i hele Unionen. Selv om denne forordning sikrer mere lige vilkår, forhindrer den ikke, at der gennemføres strengere eller mere detaljerede nationale regler, der er i overensstemmelse med EU-retten, og som har til formål at fremme delt brug af eksisterende fysisk infrastruktur eller muliggøre en mere effektiv etablering af ny fysisk infrastruktur ved at supplere eller gå videre end de rettigheder og forpligtelser, der fastsættes i denne forordning, og levere løsninger til bedre at nå dens mål. Medlemsstaterne kan f.eks. gå videre end bestemmelserne om koordinering af anlægsarbejder ved også at anvende dem på privatfinansierede projekter eller kræve[...], at der gives flere oplysninger om fysisk infrastruktur eller planlagte anlægsarbejder til et centralt informationssted i elektronisk format eller anvendes kortere frister, forudsat at de ikke krænker EU-retten, herunder bestemmelserne i denne forordning.
- (12) Af hensyn til retssikkerheden, herunder vedrørende specifikke reguleringsmæssige foranstaltninger, der indføres i henhold til direktiv (EU) 2018/1972, del II, afsnit II, kapitel II-IV, og direktiv 2002/77/EF⁸, bør bestemmelserne i disse direktiver have forrang for nærværende forordning. Denne forordning berører ikke de nationale tilsynsmyndigheders mulighed for at opretholde eller indføre foranstaltninger, der falder uden for denne forordnings anvendelsesområde, såsom adgangsforpligtelser i forbindelse med bygningsinternt ledningsnet i overensstemmelse med direktiv (EU) 2018/1972.
- (13) Det kan være betydelig mere effektivt for operatører, navnlig nyttilkomne, at genbruge eksisterende fysisk infrastruktur, herunder infrastruktur, der tilhører andre forsyningsvirksomheder, til at udrulle VHC-net eller tilhørende faciliteter. Dette er navnlig tilfældet i områder, hvor der ikke findes egnede elektroniske kommunikationsnet, eller hvor det måske ikke er økonomisk gennemførligt at bygge ny fysisk infrastruktur. Desuden kan synergier mellem forskellige sektorer i væsentlig grad mindske behovet for anlægsarbejder i forbindelse med etablering af net med meget høj kapacitet. Genbrug af infrastruktur kan også reducere de sociale og miljømæssige omkostninger, der er forbundet med disse arbejder, såsom forurening, støj og trafikpropper. Denne forordning bør derfor finde anvendelse ikke alene på operatører, men også på ejere af vidtstrakt og allestedsnærværende fysisk infrastruktur eller indehavere af rettigheder til brug af sådan infrastruktur, der kan huse elementer af elektroniske kommunikationsnet, f.eks. fysiske net til el-, gas- eller vandforsyning, kloakerings- og dræningssystemer samt opvarmning og transport. Når der er tale om rettighedshavere, ændrer dette ikke tredjemands ejendomsret. Når det er relevant, bør lejerens rettigheder også tages i betragtning med henblik herpå.

⁸ Kommissionens direktiv 2002/77/EF af 16. september 2002 om konkurrence på markederne for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester ([EFT L 249 af 17.9.2002, s. 21](#)).

- (14) For at fremme etableringen af VHC-net på det indre marked bør denne forordning fastsætte rettigheder for virksomheder, der udbyder offentlige elektroniske kommunikationsnet eller tilhørende faciliteter, (herunder virksomheder af offentlig karakter) til at få adgang til fysisk infrastruktur, uanset dens placering, på fair og rimelige vilkår, der er i overensstemmelse med den normale udøvelse af ejendomsretten. Forpligtelsen til at give adgang til fysisk infrastruktur bør ikke berøre rettighederne for ejeren af den grund eller den bygning, hvor infrastrukturen er placeret.
- (15) I betragtning af den hurtige fremvækst af udbydere af trådløs fysisk infrastruktur, bl.a. "tårnvirksomheder", og deres stadig vigtigere rolle som udbydere af adgang til fysisk infrastruktur, der er egnet til at installere elementer af trådløse elektroniske kommunikationsnet, f.eks. 5G-net, bør definitionen af "netoperatør" udvides, så den ud over at omfatte virksomheder, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, og operatører af andre typer net såsom transport-, gas- eller elektricitetsnet, også omfatter virksomheder, der udbyder tilhørende faciliteter, og som således bliver omfattet af alle de forpligtelser og fordele, der fastsættes i forordningen, undtagen bestemmelserne om bygningsintern fysisk infrastruktur og adgang.
- (15a) Medlemsstaterne kan udvide de forpligtelser, der er fastsat i denne forordning, til også at indbefatte organer, som ikke er omfattet af dens anvendelsesområde, såsom organisatoriske enheder, som ved lov ikke har status som juridisk person, men som har rets- og handleevne og kan deltage fuldt ud i økonomiske transaktioner, eller virksomheder, der har koncession fra offentlige organer.
- (16) Da nettenes fysiske faciliteter ikke adskiller sig væsentligt fra hinanden, kan de ofte huse en bred vifte af elementer af elektroniske kommunikationsnet samtidig, uden at dette påvirker den primære tjeneste og med minimale tilpasningsomkostninger. Det drejer sig bl.a. om elementer, der kan levere VHC-net i overensstemmelse med princippet om teknologineutralitet. Derfor kan fysisk infrastruktur, der alene har til formål at huse andre elementer i et net uden i sig selv at blive et aktivt element i nettet, i princippet anvendes til at huse elektroniske kommunikationskabler, elektronisk kommunikationsudstyr eller ethvert andet element i elektroniske kommunikationsnet uanset infrastrukturens aktuelle anvendelse, ejendomsforhold, og forudsat at ejeren af infrastrukturen ikke har sikkerhedsmæssige bekymringer, og at dennes fremtidige forretningsinteresser ikke lider skade. Den fysiske infrastruktur i offentlige elektroniske kommunikationsnet kan i princippet også anvendes til at huse elementer af andre net. Derfor kan operatører af offentlige elektroniske kommunikationsnet i relevante tilfælde give adgang til deres net, således at der kan etableres andre net. Uden at det berører den specifikke almene interesse, der knytter sig til varetagelsen af den primære tjeneste, bør synergivirkninger mellem netoperatører samtidig fremmes for at bidrage til at opfylde de digitale mål, der er fastsat i afgørelse (EU) 2022/2481.

- (17) Fysiske infrastrukturelementer, der ejes eller kontrolleres af offentlige organer, kan, selv når de ikke er en del af et net, også huse elementer af elektroniske kommunikationsnet og bør i sådanne tilfælde, bortset fra i begrundede undtagelsestilfælde, gøres tilgængelige for at lette installationen af netelementer i VHC-net, navnlig trådløse net. Eksempler på fysiske infrastrukturelementer er bygninger, herunder deres tage og en del af deres facader, adgangsveje til bygninger og alle andre aktiver, herunder gadeinventar som f.eks. lysmaster, gadeskilte, trafiklys, reklameskilte, betalingsstationer, bus- og sporvejsstoppesteder og metro- og togstationer. Det er op til medlemsstaterne at identificere bestemte kategorier af fysisk infrastruktur, der ejes eller kontrolleres af offentlige organer på deres områder, og for hvilke der ikke kan pålægges adgangsforpligtelser, f.eks. af hensyn til arkitektonisk, historisk, religiøs eller miljømæssig værdi.
- (18) Denne forordning bør ikke berøre eventuelle særlige beskyttelsesforanstaltninger, der er nødvendige for at garantere den nationale sikkerhed, sikkerheden og folkesundheden samt netsikkerheden og nettenes integritet, særlig for så vidt angår kritisk infrastruktur som defineret i national ret, og for at sikre, at netoperatørens primære tjeneste ikke påvirkes, navnlig i net, der anvendes til levering af drikkevand. Generelle regler i national lovgivning, der forbyder netoperatører at forhandle aftaler om adgang til fysisk infrastruktur for virksomheder, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet eller tilhørende faciliteter, kan imidlertid forhindre, at der skabes et marked for adgang til fysisk infrastruktur. Sådanne generelle regler bør derfor ophæves. Samtidig bør de foranstaltninger, der fastsættes i denne forordning, ikke forhindre medlemsstaterne i at give forsyningsvirksomheder et incitament til at give adgang til deres infrastruktur ved at bestemme, at indtægter fra en sådan adgang udelukkes fra grundlaget for beregningen af slutbrugertakster for deres primære aktivitet eller aktiviteter i overensstemmelse med gældende EU-ret.
- (19) Af hensyn til retssikkerheden og for at undgå uforholdsmæssigt store byrder for netoperatørerne som følge af den samtidige anvendelse af to forskellige ordninger for adgang til den samme fysiske infrastruktur bør fysisk infrastruktur, der er omfattet af adgangsforpligtelser pålagt af de nationale tilsynsmyndigheder i henhold til direktiv (EU) 2018/1972, eller adgangsforpligtelser, der følger af anvendelsen af Unionens statsstøtteregele, ikke være omfattet af adgangsforpligtelserne i nærværende forordning, så længe de andre adgangsforpligtelser fortsat er gældende. Forordningen bør dog finde anvendelse, når en national tilsynsmyndighed har pålagt en adgangsforpligtelse i henhold til direktiv (EU) 2018/1972, som begrænser den brug, der kan gøres af den pågældende fysiske infrastruktur. Dette kan f.eks. forekomme, når en operatør, der planlægger at tilslutte basisstationer, anmoder om adgang til eksisterende fysisk infrastruktur, der er omfattet af adgangsforpligtelser vedrørende engrosmarkedet for dedikeret kapacitet⁹.

⁹ Kommissionens henstilling (EU) 2020/2245 af 18. december 2020 om relevante produkt- og tjenestemarkeder inden for den elektroniske kommunikationssektor, der kan forhåndsreguleres i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation, 18.12.2020, C(2020) 8750 (EUT L 439 af 29.12.2020, s. 23).

- (20) For at sikre proportionalitet og bevare incitamenterne til investeringer bør netoperatører og offentlige organer have ret til at nægte adgang til en bestemt fysisk infrastruktur af objektive og begrundede kriterier. Navnlig kan en fysisk infrastruktur, hvortil der anmodes om adgang, være teknisk uegnet på grund af særlige omstændigheder eller på grund af mangel på tilgængelig plads eller fremtidige behov for plads, der er tilstrækkeligt dokumenteret i f.eks. offentligt tilgængelige investeringsplaner. For at undgå eventuel konkurrencefordrejning eller eventuelt misbrug af betingelserne for at nægte adgang bør et sådant afslag være behørigt begrundet og baseret på objektive og detaljerede kriterier. Det anses f.eks. ikke for en objektiv begrundelse, hvis en virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, har etableret fysisk infrastruktur ved hjælp af koordinering af anlægsarbejder med en anden netoperatør, der ikke er operatør af elektroniske kommunikationsnet, og nægter at give adgang hertil på grund af en påstået mangel på plads til at huse elementer af VHC-net, der skyldes beslutninger truffet af en virksomhed, som er under dens kontrol. I et sådant tilfælde kan der opstå konkurrencefordrejning, hvis der ikke findes andre VHC-net i det område, som anmodningen om adgang vedrører. Ligeledes kan delt brug af infrastruktur under særlige omstændigheder gå ud over sikkerheden og folkesundheden samt netsikkerheden og nettenes integritet og sikkerhed, bl.a. for så vidt angår kritisk infrastruktur, eller udgøre en risiko for leveringen af de ydelser, der primært leveres via samme infrastruktur. Hvis netoperatøren allerede tilbyder andre tilgængelige midler til passiv fysisk adgang til elektroniske kommunikationsnet i engrosleddet, der opfylder den adgangssøgendes behov, såsom sort fiber eller ubundtet fiber, kan adgang til den underliggende fysiske infrastruktur desuden have en negativ økonomisk virkning på netoperatørens forretningsmodel, navnlig for operatører, der kun er aktive på engrosmarkedet, og på investeringsincitamenterne. Denne forordning forhindrer ikke medlemsstaterne i at begrænse betingelserne for afslag på adgang på grundlag af eksistensen af det alternative tilbud om sort fiber eller ubundtet fiber, hvis sådanne produkter på det relevante marked ikke udgør et andet tilgængeligt middel til passiv fysisk adgang til elektroniske kommunikationsnet i engrosleddet. Det kan også skabe risiko for ineffektiv duplikering af fysisk infrastruktur. Ved vurderingen af, om vilkårene og betingelserne for sådanne alternative former for fysisk adgang i engrosleddet er fair og rimelige, bør der bl.a. tages hensyn til den underliggende forretningsmodel for den virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet, og behovet for at undgå at styrke nogen af parternes eventuelle stærke markedsposition, og hvorvidt adgangsudbyderen binder eller bundter adgangen med tjenester, der ikke er absolut nødvendige. For at bevare incitamenterne til investeringer og undgå negative og utilsigtede økonomiske virkninger på først mover-operatørens forretningsmodel i forbindelse med etablering af FTTP-net, navnlig i landdistrikterne, kan medlemsstaterne fastsætte, at når en virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, søger adgang til det eneste fibernet, der findes i dennes måldækningsområde, kan adgangsudbyderen nægte adgang til sin fysiske infrastruktur, hvis denne på fair og rimelige vilkår og betingelser tilbyder et andet tilgængeligt middel til aktiv adgang i engrosleddet, som er egnet til etablering af net med meget høj kapacitet.

- (21) Når en operatør anmoder om adgang i et bestemt område, bør netoperatører og offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, lette genbrug af eksisterende fysisk infrastruktur ved at udarbejde et tilbud om delt brug af deres faciliteter på fair og rimelige vilkår og betingelser, herunder for så vidt angår pris, medmindre der nægtes adgang af objektive grunde. Offentlige organer bør også være forpligtet til at tilbyde adgang på ikkediskriminerende vilkår og betingelser. Afhængigt af omstændighederne kan de betingelser, hvorunder en sådan adgang gives, være påvirket af flere faktorer. Disse betingelser bør sikre, at adgangsudbydere har en rimelig mulighed for at opnå et rimeligt investeringsafkast og få dækket de omkostninger, der er pådraget for at give adgang, og kan omfatte: i) eventuelle yderligere vedligeholdelses- og tilpasningsomkostninger, ii) eventuelle forebyggende beskyttelsesforanstaltninger, der skal træffes for at begrænse negative virkninger for netsikkerheden og nettenes integritet, iii) eventuelle særlige ansvarsordninger i tilfælde af skader, iv) anvendelsen af offentlig støtte af en enhver art, der ydes til anlæg af infrastrukturen, herunder vilkår og betingelser, der er knyttet specifikt til støtten eller er fastsat i national ret i overensstemmelse med EU-retten, v) evnen til at levere eller stille infrastrukturkapacitet til rådighed for at opfylde forpligtelser til offentlig tjeneste og vi) eventuelle begrænsninger, der følger af nationale bestemmelser med sigte på at beskytte miljøet, herunder minimere den visuelle påvirkning på infrastrukturen for at sikre offentlighedens accept og bæredygtig etablering, folkesundheden og den offentlige sikkerhed eller for at opfylde målene for fysisk planlægning.
- (22) Investeringer i fysisk infrastruktur i offentlige elektroniske kommunikationsnet eller tilhørende faciliteter bør bidrage direkte til at nå de mål, der er fastsat i afgørelse (EU) 2022/2481, og undgå opportunistisk adfærd. Inden der pålægges forpligtelser til at give adgang til eksisterende fysisk infrastruktur eller til at koordinere anlægsarbejder, bør en række faktorer derfor tages i betragtning, f.eks. i) disse investeringers økonomiske rentabilitet baseret på deres risikoprofil, ii) en eventuel tidsplan for investeringsafkastet, iii) eventuelle virkninger, som adgangen har for konkurrencen i efterfølgende led og dermed for priserne og investeringsafkastet, iv) en eventuel afskrivning af netaktiverne på det tidspunkt, hvor der anmodes om adgang, v) eventuelle forretningsmodeller, der danner grundlag for investeringen, navnlig i den fysiske infrastruktur, der anvendes til at levere tjenester i net med meget høj kapacitet og vi) eventuelle muligheder for fælles etablering, der tidligere er blevet tilbudt den adgangssøgende. I forbindelse med fastsættelse af priser, vilkår og betingelser, der foretages af netoperatører og offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, kan visse eksisterende kontrakter og kommercielle vilkår og betingelser, der er aftalt mellem adgangssøgende og adgangsudbydere, anvendes af enten adgangsudbydere eller tvistbilæggelsesorganer som benchmarkingfaktor til at fastslå, om priser, vilkår og betingelser er fair og rimelige, da de afspejler markedspriser og -betingelser.
- (23) Offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, kan mangle tilstrækkelige ressourcer, tilstrækkelig erfaring eller den nødvendige tekniske viden til at føre forhandlinger med operatører om adgang. For at lette adgangen til disse offentlige organers fysiske infrastruktur kunne der udpeges et organ til at koordinere anmodninger om adgang, yde juridisk og teknisk rådgivning med henblik på forhandling af adgangsvilkår og -betingelser og stille relevante oplysninger om en sådan fysisk infrastruktur til rådighed via et centralt informationssted. Koordineringsorganet kunne også bistå offentlige organer ved at udarbejde standardkontrakter og overvåge resultatet og varigheden af proceduren for anmodning om adgang. Det kunne desuden hjælpe, hvis der opstår tvister om adgang til fysisk infrastruktur, som offentlige organer ejer eller kontrollerer.

- (24) Medlemsstaterne kan udarbejde vejledning om anvendelsen af bestemmelserne om adgang til fysisk infrastruktur, herunder, men ikke kun, om anvendelsen af fair og rimelige betingelser. Ved udarbejdelsen af vejledningen bør der tages behørigt hensyn til interessenternes synspunkter. Når de organer, der er udpeget til at udarbejde vejledningen, er forskellige fra de nationale tvistbilæggelsesorganer, bør der tages behørigt hensyn til sidstnævntes synspunkter.
- (25) Operatørerne bør efter anmodning have adgang til et minimum af oplysninger om fysisk infrastruktur og planlagte anlægsarbejder i etableringsområdet. Dette vil sætte dem i stand til effektivt at planlægge etableringen af VHC-net og sikre den mest effektive udnyttelse af eksisterende fysisk infrastruktur, der egner sig til udrulning af sådanne net, samt planlagte anlægsarbejder. Et sådant minimum af oplysninger er en forudsætning for, at operatørerne kan vurdere potentialet for udnyttelse af den eksisterende fysiske infrastruktur eller for koordinering af de planlagte anlægsarbejder i et bestemt område, og for at de kan begrænse skaderne på eksisterende fysisk infrastruktur. I betragtning af antallet af interessenter, der er involveret (i offentligt og privat finansierede anlægsarbejder, alt efter hvad der er relevant, samt eksisterende fysisk infrastruktur), og for at lette adgangen til disse oplysninger (på tværs af sektorer og grænser) bør netoperatørerne og de offentlige organer, der er pålagt transparensforpligtelser, straks inden for fristen stille sådanne ajourførte minimumsoplysninger til rådighed via et centralt informationssted. Dette vil forenkle forvaltningen af anmodninger om adgang til sådanne oplysninger og gøre det muligt for operatørerne at tilkendegive deres interesse i at få adgang til fysisk infrastruktur eller koordinere anlægsarbejder, hvor tidsplanen er afgørende. Minimumsoplysningerne om planlagte anlægsarbejder bør stilles til rådighed via et centralt informationssted, så snart de er tilgængelige for den pågældende netoperatør, og under alle omstændigheder, og når der kræves tilladelse, senest tre måneder før ansøgningen om tilladelse indgives første gang til de kompetente myndigheder.
- (26) Minimumsoplysningerne bør straks stilles til rådighed via det centrale informationssted på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og transparente vilkår, således at operatørerne kan indgive deres anmodninger om oplysninger. Det centrale informationssted kan bestå af en database med oplysninger i elektronisk format, hvor der er adgang til oplysningerne, eller de kan stilles til rådighed, og hvor der kan indgives anmodninger online ved hjælp af digitale værktøjer såsom websider, elektroniske adresser, digitale applikationer og digitale platforme. Adgangen til oplysninger kan begrænses af hensyn til netsikkerheden og nettenes integritet, særlig for så vidt angår kritisk infrastruktur, og den nationale sikkerhed, eller for at beskytte legitime drifts- og forretningshemmeligheder. Det centrale informationssted behøver ikke at hoste oplysningerne, når blot det sikrer, at det tilbyder forbindelser til andre digitale værktøjer såsom webportaler, databaser på digitale platforme eller digitale applikationer, hvor oplysningerne opbevares. Der kan derfor overvejes forskellige modeller for et centralt informationssted. Det centrale informationssted kan tilbyde yderligere funktioner, f.eks. adgang til yderligere oplysninger eller støtte til processen i forbindelse med anmodninger om adgang til eksisterende fysisk infrastruktur eller til koordinering af anlægsarbejder.

- (27) Hvis anmodningen er rimelig, og navnlig hvis det er nødvendigt i forbindelse med delt brug af eksisterende fysisk infrastruktur eller for at koordinere anlægsarbejder, bør operatørerne desuden gives mulighed for at foretage anlægsopmålinger og anmode om oplysninger om planlagte anlægsarbejder på transparente, forholdsmæssige og ikkediskriminerende betingelser, og uden at dette dog berører de beskyttelsesforanstaltninger, der er vedtaget af hensyn til netsikkerheden og nettenes integritet samt beskyttelse af fortroligheden og drifts- og forretningshemmeligheder.
- (28) Der bør tilskyndes til øget transparens vedrørende planlagte anlægsarbejder via centrale informationssteder. Dette kan gøres ved at lede operatørerne hen til sådanne oplysninger, når de foreligger. Transparensen kan også styrkes ved at fastsætte, at ansøgninger om udstedelse af tilladelse er betinget af, at oplysninger om planlagte anlægsarbejder forinden stilles til rådighed via et centralt informationssted.
- (29) Den skønsmæssige, som medlemsstaterne har til at tildele det centrale informationssteds opgaver til mere end ét kompetent organ, bør ikke påvirke organernes evne til effektivt at varetage disse opgaver. Hvis der oprettes mere end ét centralt informationssted i en medlemsstat, bør der være et fælles nationalt digitalt kontaktpunkt bestående af en fælles brugergrænseflade, der sikrer uhindret elektronisk adgang til alle de centrale informationssteder. Det centrale informationssted bør være fuldt digitaliseret og give nem adgang til de relevante digitale værktøjer. Dette vil gøre det muligt for netoperatører og offentlige organer at udøve deres rettigheder og overholde de forpligtelser, der fastsættes i denne forordning. Dette omfatter hurtig adgang til minimumsoplysninger om eksisterende fysisk infrastruktur og planlagte anlægsarbejder, almindelige betingelser for netoperatører om adgang til eksisterende fysisk infrastruktur, elektroniske administrative procedurer for udstedelse af tilladelser og anlægsrettigheder samt de gældende betingelser og procedurer. Som en del af disse minimumsoplysninger bør det centrale informationssted give adgang til georefererede oplysninger om placeringen af eksisterende fysisk infrastruktur og planlagte anlægsarbejder. For at lette dette bør medlemsstaterne stille automatiserede digitale værktøjer til rådighed til indgivelse af georefererede oplysninger og konverteringsværktøjer til de understøttede dataformater. Disse kan stilles til rådighed for netoperatører og offentlige organer, der har ansvaret for at levere disse oplysninger via det centrale informationssted. Hvis georefererede lokaliseringsoplysninger er tilgængelige via andre digitale værktøjer såsom Inspire-geoportalen i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF¹⁰, kan det centrale informationssted desuden give brugervenlig adgang til disse oplysninger.

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF af 14. marts 2007 om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire) (EUT L 108 af 25.4.2007, s. 1).

- (30) For at sikre proportionalitet og sikkerhed bør kravet om at stille oplysninger om eksisterende fysisk infrastruktur til rådighed via det centrale informationssted ikke finde anvendelse af samme grunde som dem, der berettiger afslag på en anmodning om adgang. Desuden kan det i helt særlige tilfælde være byrdefuldt eller uforholdsmæssigt for netoperatører og offentlige organer at stille oplysninger om eksisterende fysisk infrastruktur til rådighed via det centrale informationssted. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis de relevante aktiver endnu ikke er kortlagt, og det ville være meget dyrt at foretage en sådan kortlægning, eller hvis antallet af anmodninger om adgang forventes at være meget lavt i visse områder af en medlemsstat eller i forbindelse med en bestemt fysisk infrastruktur. Hvis en cost-benefit-analyse viser, at det er uforholdsmæssigt at stille oplysninger til rådighed, bør netoperatører og offentlige organer ikke være forpligtet til at gøre dette. Medlemsstaterne bør gennemføre en sådan cost-benefit-analyse baseret på en høring af interessenter om efterspørgslen efter adgang til eksisterende fysisk infrastruktur, og analysen bør ajourføres jævnligt. Høringsprocessen og resultatet heraf bør stilles offentligt til rådighed via et centralt informationssted.
- (31) For at sikre konsekvens bør de kompetente organer, der varetager funktionen som centralt informationssted, de nationale tilsynsmyndigheder, der varetager deres opgaver i henhold til direktiv (EU) 2018/1972, eller andre kompetente myndigheder såsom nationale, regionale eller lokale myndigheder med ansvar for matrikelregistre eller gennemførelsen af direktiv 2007/2/EF (Inspire), alt efter hvad der er relevant, rådføre sig med og samarbejde med hinanden. Formålet med dette samarbejde bør være at minimere indsatsen for at opfylde transparensforpligtelserne for netoperatører og offentlige organer, herunder de virksomheder, der er udpeget som udbydere med en stærk markedsposition ("SMP"-udbydere), med henblik på at stille oplysninger om deres fysiske infrastruktur til rådighed. Hvis der kræves et andet datasæt om SMP-udbyderens fysiske infrastruktur, bør et sådant samarbejde resultere i, at der etableres nyttige indbyrdes forbindelser og synergier mellem den SMP-relaterede database og det centrale informationssted og fælles praksis, hvor indsatsen står i et rimeligt forhold til formålet, vedrørende dataindsamling og tilrådighedsstillelse af data med henblik på at opnå let sammenlignelige resultater. Samarbejdet bør også sigte mod at lette adgangen til oplysninger om fysisk infrastruktur under hensyntagen til de nationale forhold. Hvis de reguleringsmæssige forpligtelser ændres eller trækkes tilbage, bør de berørte parter kunne nå til enighed om, hvordan indsamlingen og tilrådighedsstillelsen af oplysninger om fysisk infrastruktur bedst tilpasses de nye krav.
- (32) Medlemsstaterne kan beslutte, at transparensforpligtelsen i forbindelse med koordinering af anlægsarbejder ikke finder anvendelse på anlægsarbejder, der udføres af hensyn til den nationale sikkerhed eller i en nødsituation. Dette omfatter f.eks. anlægsarbejder, der udføres for at afhjælpe risici for farer for offentligheden og er nødvendige for at garantere sikkerheden i infrastrukturen og de tilhørende faciliteter eller nedrive dem, fordi de er berørt af forringelsesprocesser forårsaget af ødelæggende naturlige eller menneskelige faktorer. Af transparens hensyn bør medlemsstaterne stille de typer anlægsarbejder, der er omfattet af disse omstændigheder, til rådighed via et centralt informationssted.

- (33) For at sikre betydelige besparelser og minimere ulemperne for det område, der er berørt af etableringen af nye elektroniske kommunikationsnet, bør reguleringsmæssige begrænsninger, der som hovedregel forhindrer forhandlinger mellem netoperatører om aftaler om koordinering af anlægsarbejder med henblik på etablering af VHC-net, forbydes. Hvad angår anlægsarbejder, der ikke finansieres med offentlige midler, bør denne forordning ikke berøre netoperatørernes mulighed for at indgå samarbejdsaftaler om anlægsarbejder i overensstemmelse med deres egne investerings- og forretningsplaner og deres foretrukne tidsplan.
- (34) Medlemsstaterne bør maksimere resultaterne af anlægsarbejder, der helt eller delvist finansieres med offentlige midler, ved at udnytte de positive eksterne virkninger af disse arbejder på tværs af sektorer og sikre lige muligheder for at dele den tilgængelige og planlagte fysiske infrastruktur til etablering af VHC-net. Hovedformålet med anlægsarbejder, der finansieres med offentlige midler, bør ikke påvirkes negativt. Rettidige og rimelige anmodninger om koordinering af etableringen af elementer af VHC-net bør imidlertid imødekommes af den netoperatør, der direkte eller indirekte (f.eks. gennem en underleverandør) udfører de pågældende anlægsarbejder, på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og transparente vilkår. F.eks. bør den anmodende operatør dække eventuelle yderligere omkostninger, herunder omkostninger som følge af forsinkelser, og begrænse ændringerne af de oprindelige planer til et minimum. Sådanne bestemmelser bør ikke berøre medlemsstaternes ret til at reservere kapacitet til elektroniske kommunikationsnet, selv om der ikke foreligger konkrete anmodninger. Dette vil gøre det muligt for medlemsstaterne at imødekomme fremtidig efterspørgsel efter fysisk infrastruktur for at maksimere værdien af anlægsarbejder eller at vedtage foranstaltninger, der giver operatører af andre typer net, såsom transport, gas eller elektricitet, tilsvarende rettigheder til at koordinere anlægsarbejder.
- (35) I nogle tilfælde, navnlig i forbindelse med etablering af net i landdistrikter, afsidesliggende eller tyndt befolkede områder, kan forpligtelsen til at koordinere anlægsarbejder bringe den finansielle rentabilitet af sådanne etableringer i fare og i sidste ende fjerne incitamentet til at foretage investeringer på markedsvilkår. Derfor kan en anmodning til en virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet til koordinering af anlægsarbejder, under særlige omstændigheder betragtes som urimelig. Dette bør navnlig være tilfældet, hvis den anmodende virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, ikke har erklæret, at den har til hensigt at etablere VHC-net i det pågældende område (enten som en nyetablering, en opgradering eller en udvidelse af et net), selv om der er udarbejdet en prognose eller offentliggjort en opfordring til at erklære en hensigt om at etablere VHC-net i udpegede områder (i henhold til artikel 22 i direktiv (EU) 2018/1972) eller gennemført en offentlig høring i henhold til Unionens statsstøtteregele. Hvis der er gennemført mere end én af sådanne prognoser, indkaldelser af hensigtserklæringer og/eller offentlige høringer, bør kun den manglende interessetilkendegivelse ved den seneste lejlighed, der dækker den periode, hvor der anmodes om koordinering af anlægsarbejder, tages i betragtning. For at sikre, at der er mulighed for at få adgang til den etablerede infrastruktur i fremtiden, bør den virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet, og som udfører anlægsarbejderne, garantere, at den vil etablere fysisk infrastruktur med tilstrækkelig kapacitet under hensyntagen til de kapacitetskrav, som den virksomhed, der anmoder om koordinering af anlægsarbejder, har givet udtryk for, og, når det er relevant, medlemsstaternes vejledning. Dette berører ikke de regler og betingelser, der er knyttet til tildelingen af offentlige midler og anvendelsen af statsstøtteregele.

- (35b) Medlemsstaterne kan beslutte ikke at anvende denne forordnings bestemmelser om koordinering af anlægsarbejder, herunder transparens, på anlægsarbejder, der er af begrænset omfang, såsom med hensyn til værdi, størrelse eller varighed. Det kan for eksempel være anlægsarbejder, der varer mindre end 48 timer, og som anvender mikroendegravning eller er af hastende karakter.
- (36) Medlemsstaterne kan udarbejde vejledning om anvendelsen af bestemmelserne om koordinering af anlægsarbejder, herunder, men ikke kun, om omkostningsfordelingen. I forbindelse med denne vejledning bør der tages behørigt hensyn til interessenternes og de nationale tvistbilægelsesorganers synspunkter.
- (37) En effektiv koordinering kan bidrage til at reducere omkostningerne samt forsinkelser og afbrydelser i netetableringen, der kan opstå som følge af problemer på stedet. Et eksempel på, hvor koordinering af anlægsarbejder kan give klare fordele, er tværsektorielle projekter inden for, men ikke begrænset til, transeuropæiske energinet (TEN-E) og transeuropæiske transportnet (TEN-T), f.eks. til etablering af 5G-korridorer langs transportveje såsom veje, jernbaner og indre vandveje. Disse projekter kan også ofte kræve koordinering af udformningen eller fælles udformning baseret på et tidligt samarbejde mellem projektdeltagerne. Som led i den fælles udformning kan de berørte parter på forhånd aftale, hvordan etableringen af fysisk infrastruktur skal forløbe, og hvilken teknologi og hvilket udstyr der skal anvendes, inden koordineringen af anlægsarbejder finder sted. Anmodningen om koordinering af anlægsarbejder bør derfor indgives så hurtigt som muligt.
- (38) For at beskytte nationale interesser og Unionens almene interesser kan det være nødvendigt at gøre etablering af forskellige elementer af elektroniske kommunikationsnet eller tilhørende faciliteter betinget af en række forskellige tilladelser. Disse kan omfatte grave-, bygge-, byplanlægnings- og miljøtilladelser og andre tilladelser samt anlægsrettigheder. Antallet af tilladelser og anlægsrettigheder, der kræves til etablering af forskellige typer elektroniske kommunikationsnet eller tilhørende faciliteter, og den lokale karakter af etableringen kan indebære, at der anvendes forskellige procedurer og betingelser, hvilket kan skabe vanskeligheder i forbindelse med etableringen af nettet. For at lette etableringen bør alle regler for de betingelser og procedurer, der gælder for udstedelse af tilladelser og anlægsrettigheder, strømlines og være konsekvente på nationalt plan. Selv om den enkelte kompetente myndighed bevarer retten til at blive inddraget og fastholder sin beslutningskompetence i overensstemmelse med nærhedsprincippet, bør alle oplysninger om procedurerne og de almindelige betingelser for udstedelse af tilladelser til anlægsarbejder og anlægsrettigheder være tilgængelige via centrale informationssteder. Dette kan mindske kompleksiteten og øge effektiviteten og transparensen for alle operatører, navnlig nytilkomne eller mindre operatører, som hidtil ikke har været aktive i det pågældende område. Desuden bør operatørerne have ret til at indgive deres ansøgninger om tilladelser og anlægsrettigheder i elektronisk format via et centralt informationssted. Hver kompetent myndighed bør i elektronisk format holde ansøgere underrettede om den faktiske status for de ansøgninger om tilladelse, som den har kompetence til at behandle, herunder om, hvorvidt tilladelsen er imødekommet eller afvist, og sikre, at ansøgerne har adgang til sådanne oplysninger via et centralt informationssted.

- (39) Tilladelsesprocedurerne bør ikke udgøre hindringer for investeringer eller skade det indre marked. Medlemsstaterne bør derfor sikre, at der senest fire måneder efter modtagelsen af en fuldstændig anmodning om tilladelse til etablering af VHC-net eller tilhørende faciliteter træffes afgørelse om, hvorvidt der skal gives tilladelse eller ej. EU-retten eller national ret, som fastsætter andre specifikke frister eller forpligtelser med henblik på en korrekt gennemførelse af proceduren såsom en offentlig høring, der kræves i forbindelse med en administrativ procedure for udstedelse af miljøtilladelse eller en klagesag, som finder anvendelse på proceduren for udstedelse af tilladelse, bør have forrang for den frist, der er fastsat i denne forordning. De kompetente myndigheder bør ikke begrænse eller hindre etableringen af VHC-net eller tilhørende faciliteter eller gøre den mindre økonomisk attraktiv. De bør navnlig ikke forhindre, at procedurerne for udstedelse af tilladelser og anlægsrettigheder gennemføres parallelt, hvor det er muligt, eller kræve, når det ikke er berettiget, at operatørerne indhenter én type tilladelse, før de kan ansøge om andre typer tilladelser. De kompetente myndigheder bør begrunde alle afslag på at udstede tilladelser eller anlægsrettigheder, der hører under deres kompetence på grundlag af objektive, transparente, ikkediskriminerende og forholdsmæssigt afpassede betingelser.
- (40) For at undgå unødige forsinkelser skal de kompetente myndigheder fastslå, om en anmodning om tilladelse er fuldstændig, senest 20 arbejdsdage efter modtagelsen heraf. Anmodningen om tilladelse bør betragtes som fuldstændig, medmindre den kompetente myndighed opfordrer ansøgeren til at fremlægge manglende oplysninger inden for denne frist. Hvis der ud over tilladelser kræves anlægsrettigheder til etablering af elementer af VHC-net, bør de kompetente myndigheder uanset artikel 43 i direktiv (EU) 2018/1972 udstede sådanne anlægsrettigheder senest fire måneder efter modtagelsen af anmodningen, undtagen i tilfælde af ekspropriation. Andre anlægsrettigheder, der ikke er nødvendige i forbindelse med tilladelser til anlægsarbejder, bør fortsat udstedes inden for seks måneder i overensstemmelse med artikel 43 i direktiv (EU) 2018/1972.
- (41) Medlemsstaterne bør i overensstemmelse med national ret angive de kategorier af infrastruktur (f.eks. master, antenner, pæle og underjordiske kabelkanaler), som ikke er omfattet af byggetilladelser, gravetilladelser eller andre typer tilladelser. Dette kan også være tilfældet med tekniske opgraderinger af eksisterende vedligeholdelsesarbejder eller anlæg og mindre anlægsarbejder såsom rendegravning og fornyelse af tilladelser.
- (42) Initiativer til modernisering og forbedring af administrativ praksis på nationalt plan har vist, at det er nødvendigt at opstille principper for administrativ forenkling for at sikre, at procedurerne for udstedelse af sådanne tilladelser og anlægsrettigheder afsluttes inden for rimelige frister. Dette kan blandt andet omfatte, at forpligtelsen til at indhente forudgående tilladelse begrænses til tilfælde, hvor det er absolut nødvendigt.

- (43) For at lette etableringen af elementer af VHC-net bør et eventuelt gebyr i forbindelse med en tilladelse, bortset fra anlægsrettigheder, begrænses til administrationsomkostningerne i forbindelse med behandlingen af anmodningen om tilladelse i overensstemmelse med principperne i artikel 16 i direktiv (EU) 2018/1972. Med hensyn til anlægsrettigheder finder bestemmelserne i artikel 42 og 43 i direktiv (EU) 2018/1972 anvendelse. Dette omfatter ikke supplerende omkostninger, der ikke er forbundet med behandling af anmodningen om tilladelse, f.eks. ved afskrivning, reparation eller udskiftning af offentlig infrastruktur som følge af eller foranstaltninger til sikring af offentlig sikkerhed under anlægsarbejder, som offentlige organer pålægger operatører i overensstemmelse med national ret.
- (44) For at nå målene i afgørelse (EU) 2022/2481 skal alle slutbrugere på et fast sted senest i 2030 være forbundet til et gigabitnet frem til [...] nettermineringspunktet, og alle befolkede områder skal være dækket af næste generation af trådløse højhastighedsnet med en ydeevne, der mindst svarer til 5G, i overensstemmelse med princippet om teknologineutralitet. Det bør gøres lettere at levere gigabitforbindelser helt ud til slutbrugeren ved hjælp af moderne og fremtidssikret fiberbaseret teknologi, som navnlig er egnet til en moderne og fremtidssikret bygningsintern fysisk infrastruktur og et moderne og fremtidssikret bygningsadgangspunkt og bygningsinternt ledningsnet. Installation af små kabelkanaler under opførelsen af en bygning medfører kun begrænsede meromkostninger, mens udrustning af eksisterende bygninger med gigabitinfrastruktur kan udgøre en betydelig del af omkostningerne ved at etablere et gigabitnet. Derfor bør alle nye bygninger eller bygninger, der gennemgår større renoveringsarbejde, som omfatter strukturelle ændringer af hele den bygningsinterne fysiske infrastruktur eller en betydelig del heraf, udstyres med fysisk infrastruktur, et bygningsadgangspunkt, som er lettilgængeligt for en eller flere virksomheder, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet, og bygningsinterne fiberledningsnet, så slutbrugerne kan tilsluttes netforbindelser med gigabithastigheder. Endvidere bør bygherrerne sørge for, at der lægges tomme kabelkanaler fra hver bolig til bygningsadgangspunktet i eller uden for flerfamiliehuse, som muliggør forbindelser op til nettermineringspunkter, eller i de medlemsstater, hvor det er tilladt at anbringe nettermineringspunkter uden for slutbrugernes eget område, op til det fysiske punkt, hvor slutbrugerne tilslutter sig for at få adgang til det offentlige net. Større renoveringsarbejde i eksisterende bygninger på slutbrugerens område med henblik på forbedring af den energimæssige ydeevne (i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU¹¹) giver en moderniseringsmulighed for også at udstyre disse bygninger med fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur, bygningsinterne fiberledningsnet og et bygningsadgangspunkt.
- (44a) Adgangspunktet til en bygning bør være lettilgængeligt for flere operatører, dvs. tilgængeligt uden alt for store anstrengelser, især i tilfælde, hvor det er anbragt inde i bygningen, uden at der skabes monopol i bygningen, eller mulighederne for et sådant fremmes.

¹¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygningers energimæssige ydeevne (EUT L 153 af 18.6.2010, s. 13).

- (44b) Bestemmelserne om fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur, fiberklart bygningsadgangspunkt og ledningsnet udelukker ikke, at der findes andre typer teknologi inden for samme bygningsinterne fysiske infrastruktur. Disse bestemmelser bør ikke berøre bygningsejeres ret til at udstyre bygninger med bygningsinternt ledningsnet ud over fibernet med yderligere bygningsintern fysisk infrastruktur, som kan huse ledningsnet ud over fibernet eller andre elementer i elektroniske kommunikationsnet.
- (45) Der kan være tilfælde, hvor omkostningerne ved at udstyre en bygning med en [...] fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur, et fiberklart bygningsadgangspunkt eller bygningsinterne fiberledningsnet anses for at være uforholdsmæssigt høje i særlige tilfælde, f.eks. for visse nye enfamiliehuse eller bygninger, der gennemgår større renoveringsarbejde. Dette kan være baseret på objektive grunde såsom skræddersyede omkostningsoverslag, økonomiske årsager knyttet til området, bevarelse af kulturarv eller miljømæssige årsager (f.eks. for særlige kategorier af monumenter).
- (46) Potentielle købere og lejere vil have gavn af at kunne identificere bygninger, der er udstyret med fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur, et fiberklart bygningsadgangspunkt og bygningsinterne fiberledningsnet, og som derfor har et betydeligt potentiale for omkostningsbesparelser. Der bør også tilskyndes til, at bygninger gøres fiberklar. Medlemsstaterne kan derfor udvikle et "fiberklar"-mærke til bygninger, der er udstyret med en sådan infrastruktur, et fiberklart bygningsadgangspunkt og bygningsinterne fiberledningsnet i overensstemmelse med denne forordning.
- (47) Virksomheder, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet, og som etablerer gigabitnet i et bestemt område, kan opnå betydelige stordriftsfordele, hvis de kan slutte deres net til bygningernes adgangspunkter, idet de anvender eksisterende fysisk infrastruktur og retablerer det berørte område. Dette bør være muligt, uanset om en abonnent udtrykkeligt har tilkendegivet interesse for tjenesten på det pågældende tidspunkt, og forudsat at privat ejendom påvirkes mindst muligt. Når nettet er sluttet til bygningsadgangspunktet, er det langt billigere at forbinde en ny kunde, især ved hjælp af forbindelser op til nettermineringspunkter eller i de medlemsstater, hvor det er tilladt at anbringe nettermineringspunkter uden for slutbrugernes eget område, op til det fysiske punkt, hvor slutbrugerne tilslutter sig for at få adgang til det offentlige net, navnlig via adgang til et fiberklart vertikalt segment i bygningen, hvis et sådant allerede findes. Dette mål er også opfyldt, hvis selve bygningen allerede er udstyret med et gigabitnet, og alle udbydere af et offentligt kommunikationsnet, der har en aktiv abonnent i bygningen, gives adgang til det bygningsinterne net på transparente, forholdsmæssige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser. Dette kan navnlig være tilfældet i medlemsstater, som har truffet foranstaltninger i henhold til artikel 44 i direktiv (EU) 2018/1972. Virksomheder, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet, bør så vidt muligt fjerne elementerne i deres net (såsom forældede kabler og forældet udstyr) og retablere det berørte område, når kontrakten med abonnenten opsiges.

- (48) For at bidrage til at sikre, at slutbrugerne har adgang til gigabitnet, bør nye bygninger og bygninger, der gennemgår en større renovering, udstyres med fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur, bygningsinterne fiberledningsnet og et bygningsadgangspunkt, undtagen i tilfælde, hvor det er uforholdsmæssigt i forhold til de samlede omkostninger ved renoveringsarbejdet. Medlemsstaterne bør gives fleksibilitet til at nå dette mål. Derfor er det ikke hensigten med denne forordning at harmonisere reglerne om relaterede omkostninger, herunder om dækning af omkostninger ved at udstyre bygninger med fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur, bygningsinterne fiberledningsnet og et bygningsadgangspunkt.
- (49) I overensstemmelse med nærhedsprincippet og for at tage hensyn til nationale forhold bør medlemsstaterne vedtage de standarder eller tekniske specifikationer, der er nødvendige for at udstyre nyopførte bygninger og bygninger, der gennemgår en større renovering, med fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur og bygningsinterne fiberledningsnet og for at udstyre nye flerfamiliehuse og flerfamiliehuse, der gennemgår en større renovering, med et adgangspunkt. Disse standarder eller tekniske specifikationer kan som minimum omfatte: specifikationer for bygningens adgangspunkt, specifikationer for fibergrænsefladen, specifikationer for kabler, specifikationer for stik, specifikationer for rør eller mikrokabelkanaler, tekniske specifikationer, der er nødvendige for at forhindre interferens med elektriske kabler, og mindste bøjningsradius. Medlemsstaterne kan gøre udstedelsen af byggetilladelser betinget af, at det pågældende projekt vedrørende nybyggeri eller større renoveringsarbejde, der kræver en byggetilladelse, er i overensstemmelse med standarderne eller de tekniske specifikationer ifølge en certificeret prøvningsrapport eller en lignende procedure, som er fastsat af medlemsstaterne. Ud over en byggetilladelse, som udstedes af de kompetente myndigheder efter kontrol af, at det tekniske byggeprojekt er i overensstemmelse med de relevante forskrifter, kræves der i nogle medlemsstater også tilladelse til at anvende bygningen til sit tilsigtede formål, efter at opførelsen er færdiggjort. Medlemsstaterne kan også indføre certificeringsordninger, der gør det muligt at påvise overensstemmelse med standarderne eller de tekniske specifikationer, samt ordninger med henblik på tildeling af "fiberklar"-mærket. For at undgå øget bureaukrati i forbindelse med den certificeringsordning, der indføres ved denne forordning, kan medlemsstaterne desuden tage hensyn til de proceduremæssige krav, der gælder for certificeringsordninger i henhold til direktiv 2010/31/EU, og også overveje at gøre det muligt at indgive anmodninger efter de to forskellige certificeringsprocedurer samlet.
- (50) I lyset af de samfundsmæssige fordele ved digital inklusion, og i betragtning af hvad det koster at etablere VHC-net i tilfælde, hvor der hverken er passiv eller aktiv fiberklar infrastruktur i bygningerne hos slutbrugerne eller alternative måder, hvorpå en abonnent kan tilsluttes VHC-net, bør alle udbydere af offentlige kommunikationsnet have ret til for egen regning at slutte deres net til private bygninger, under forudsætning af at privat ejendom påvirkes mindst muligt, for eksempel ved, hvis det er muligt, at genbruge den eksisterende fysiske infrastruktur, der er disponibel i bygningen, eller sikre fuld retablering af de berørte områder.
- (51) Anmodninger om adgang til bygningsintern fysisk infrastruktur bør være omfattet af anvendelsesområdet for denne forordning, mens anmodninger om adgang til fiberledningsnet hører under anvendelsesområdet for direktiv (EU) 2018/1972.

- (52) Medlemsstaterne kan udarbejde vejledning om anvendelsen af bestemmelserne om adgang til bygningsintern fysisk infrastruktur, herunder, men ikke kun, om vilkårene og betingelserne herfor. I forbindelse med denne vejledning bør der tages behørigt hensyn til interessenterne og de nationale tvistbilæggelsesorganers synspunkter.
- (53) For at fremme moderniseringen og smidigheden i de administrative procedurer og reducere omkostningerne og den tid, der bruges på procedurerne for etablering af VHC-net, bør de centrale informationssteders tjenester kunne anvendes fuldt ud online. Med henblik herpå bør de centrale informationssteder give nem adgang til de nødvendige digitale værktøjer såsom webportaler, elektroniske adresser, databaser, digitale platforme og digitale applikationer. Værktøjerne bør give effektiv adgang til minimumsoplysningerne om eksisterende fysisk infrastruktur og planlagte anlægsarbejder samt mulighed for at anmode om oplysninger. De digitale værktøjer bør også give adgang til de elektroniske administrative procedurer for udstedelse af tilladelser og anlægsrettigheder og tilhørende oplysninger om de gældende betingelser og procedurer. Hvis der oprettes mere end ét centralt informationssted i en medlemsstat, bør der være nem og uhindret elektronisk adgang til alle centrale informationssteder via et fælles nationalt digitalt kontaktpunkt. Dette kontaktpunkt bør have en fælles brugergrænseflade, der sikrer adgang til de centrale informationssteder. Det fælles nationale digitale kontaktpunkt bør lette samspillet mellem de operatører og kompetente myndigheder, der varetager de centrale informationssteders opgaver.
- (54) Medlemsstaterne bør have mulighed for at benytte og om nødvendigt forbedre de digitale værktøjer såsom webportaler, elektroniske adresser, databaser, digitale platforme og digitale applikationer, der allerede måtte findes på lokalt, regionalt eller nationalt plan, med henblik på udførelsen af det centrale informationssteds opgaver, forudsat at forpligtelserne i denne forordning opfyldes. Dette indebærer, at der skal være adgang via et fælles nationalt digitalt kontaktpunkt, og at alle de funktioner, der fastsættes i denne forordning, skal være til rådighed. For at overholde "engangsprincippet", princippet om dataminimering og princippet om oplysningernes rigtighed bør medlemsstaterne have mulighed for at integrere flere digitale platforme, databaser eller applikationer til støtte for de centrale informationssteder, hvis det er relevant. For eksempel kan de digitale platforme, databaser eller applikationer, der understøtter de centrale informationssteder for eksisterende fysisk infrastruktur, være indbyrdes forbundne eller helt eller delvist integreret med dem, der anvendes til planlagte anlægsarbejder og udstedelse af tilladelser.

- (55) For at sikre, at de centrale informationssteder, der etableres i henhold til denne forordning, fungerer effektivt, bør medlemsstaterne sikre, at disse informationssteder råder over tilstrækkelige ressourcer samt let tilgængelige relevante oplysninger om et bestemt geografisk område. Oplysningerne bør præsenteres med den rette detaljeringsgrad, så de tildelte opgaver kan løses så effektivt som muligt, herunder af det lokale matrikelregister. Medlemsstaterne kan i den forbindelse overveje mulige synergivirkninger og stordriftsfordele med kvikskrannerne som omhandlet i artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF¹² og andre planlagte eller eksisterende e-forvaltningsløsninger med henblik på at bygge på eksisterende strukturer og skabe størst mulige fordele for brugerne. Tilsvarende bør den fælles digitale portal, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1724¹³, indeholde link til de centrale informationssteder.
- (56) Omkostningerne ved oprettelse af det fælles nationale digitale kontaktpunkt, de centrale informationssteder og de digitale værktøjer, der er nødvendige for at overholde bestemmelserne i denne forordning, kan være helt eller delvist berettigede til finansiel støtte fra EU-fonde såsom Den Europæiske Fond for Regionaludvikling – specifikt mål: et mere konkurrencedygtigt og intelligent Europa ved at fremme innovativ og intelligent økonomisk omstilling og regional IKT-konnektivitet¹⁴, programmet for et digitalt Europa¹⁵ – specifikt mål: udrulning og bedste brug af den digitale kapacitet og interoperabilitet, og genopretnings- og resiliensfaciliteten¹⁶ – søjlerne om digital omstilling og om intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst, herunder økonomisk samhørighed, beskæftigelse, produktivitet, konkurrenceevne, forskning, udvikling og innovation, og et velfungerende indre marked med stærke SMV'er, forudsat at de er i overensstemmelse med målene og kriterierne for støtteberettigelse i de pågældende støtteinstrumenter.

¹² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked ([EUT L 376 af 27.12.2006, s. 36](#)).

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1724 af 2. oktober 2018 om oprettelse af en fælles digital portal, der giver adgang til oplysninger, procedurer og bistands- og problemløsningstjenester, og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 ([EUT L 295 af 21.11.2018, s. 1](#)).

¹⁴ Artikel 3, stk. 1, litra a) i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1058 af 24. juni 2021 om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden ([EUT L 231 af 30.6.2021, s. 60](#)).

¹⁵ Artikel 8 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/694 af 29. april 2021 om programmet for et digitalt Europa og om ophævelse af afgørelse (EU) 2015/2240 ([EUT L 166 af 11.5.2021, s. 1](#)).

¹⁶ Artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten ([EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17](#)).

- (57) I tilfælde af uenighed om tekniske og kommercielle vilkår og betingelser under kommercielle forhandlinger om adgang til fysisk infrastruktur eller koordinering af anlægsarbejder bør hver part kunne anmode et nationalt tvistbilæggelsesorgan om at pålægge parterne en løsning for at undgå, at anmodningen afslås på et uberettiget grundlag, eller at der fastsættes urimelige betingelser. Ved fastsættelse af priserne for adgang til fysisk infrastruktur eller omkostningsdelingen i forbindelse med koordinerede anlægsarbejder bør tvistbilæggelsesorganet sikre, at adgangsudbyderen og netoperatører, der planlægger anlægsarbejder, har en rimelig mulighed for at få dækket de omkostninger, der er forbundet med at give adgang til deres fysiske infrastruktur eller koordinere deres planlagte anlægsarbejder. I den forbindelse bør der tages hensyn til eventuelle særlige nationale forhold, eventuelle indførte takststrukturer og eventuelle tidligere afhjælpende foranstaltninger, som en national tilsynsmyndighed har truffet. Tvistbilæggelsesorganet bør også tage hensyn til følgerne af den ønskede adgang eller koordinering af planlagte anlægsarbejder for den forretningsplan, som adgangsudbyderen eller netoperatører, der planlægger anlægsarbejder, har opstillet, herunder deres gennemførte eller planlagte investeringer, navnlig investeringer i den fysiske infrastruktur, som anmodningen vedrører.
- (58) For at undgå forsinkelser i netetableringen bør det nationale tvistbilæggelsesorgan løse tvisten rettidigt og under alle omstændigheder senest fire måneder efter modtagelsen af anmodningen om tvistbilæggelse, når der er tale om tvister om adgang til eksisterende fysisk infrastruktur, og senest efter to måneder, når det drejer sig om transparens med hensyn til fysisk infrastruktur, koordinering af planlagte anlægsarbejder og transparens i forbindelse med planlagte anlægsarbejder. Ekstraordinære omstændigheder, der er uden for tvistbilæggelsesorganernes kontrol, kan begrunde en forsinkelse i bilæggelsen af en tvist, f.eks. utilstrækkelig information eller dokumentation, der er nødvendig for at træffe en afgørelse, herunder synspunkter fra andre kompetente myndigheder, der skal høres, eller sagens betydelige kompleksitet.
- (59) Hvis der opstår tvister om adgang til den fysiske infrastruktur, planlagte anlægsarbejder eller information om disse med henblik på at etablere VHC-net, bør tvistbilæggelsesorganet have beføjelse til at løse sådanne tvister ved en bindende afgørelse. Under alle omstændigheder bør et sådant organs afgørelser ikke berøre parternes mulighed for at indbringe sagen for en domstol eller anvende en forligsordning forud for eller sideløbende med den formelle tvistbilæggelse, idet en sådan ordning kan tage form af mægling eller en yderligere runde af udvekslinger.
- (60) I overensstemmelse med nærhedsprincippet bør denne forordning ikke berøre medlemsstaternes mulighed for at tildele reguleringsopgaverne til de myndigheder, som er bedst egnet til at varetage dem, i overensstemmelse med medlemsstaternes forfatningsmæssige fordeling af kompetencer og beføjelser og de krav, der er fastlagt i denne forordning. For at mindske den administrative byrde bør medlemsstaterne have mulighed for at udpege et eksisterende organ eller opretholde de kompetente organer, der allerede er udpeget i henhold til direktiv 2014/61/EU. Oplysninger om de opgaver, der er tildelt det eller de kompetente organer, bør offentliggøres via et centralt informationssted og meddeles Kommissionen, medmindre dette allerede er sket i medfør af direktiv 2014/61/EU. Den skønsbeføjelse, som medlemsstaterne har til at tildele det centrale informationssteds opgaver til mere end ét kompetent organ, bør ikke påvirke organernes evne til effektivt at varetage disse opgaver.

- (61) Det udpegede nationale tvistbilæggelsesorgan og det kompetente organ, der varetager det centrale informationssteds opgaver, bør sikre upartiskhed, uafhængighed og strukturel adskillelse i forhold til de involverede parter, udøve sine beføjelser upartisk, transparent og rettidigt og råde over de nødvendige kompetencer og ressourcer.
- (62) Medlemsstaterne bør fastsætte passende sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, og som anvendes i tilfælde af manglende overholdelse af denne forordning eller af en bindende afgørelse vedtaget af de kompetente organer, herunder tilfælde, hvor en netoperatør eller et offentligt organ bevidst eller groft og uagtsomt giver vildledende, fejlagtige eller ufuldstændige oplysninger via et centralt informationssted.
- (63) Målene for denne forordning, nemlig at lette etableringen af fysisk infrastruktur, der egner sig til VHC-net, i hele Unionen på en måde, som fremmer det indre marked, kan på grund af vedvarende divergerende praksis og en langsommelig og ineffektiv gennemførelse af direktiv 2014/61/EU ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af omfanget af den nødvendige netetablering og de nødvendige investeringer bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (63b) Denne forordning berører ikke medlemsstaternes ansvar for at beskytte den nationale sikkerhed eller deres beføjelse til at beskytte andre væsentlige statsfunktioner, navnlig vedrørende offentlig sikkerhed, territorial integritet og opretholdelse af lov og orden. I overensstemmelse hermed bør undtagelser fra denne forordning med hensyn til sådanne anliggender betragtes som behørigt berettigede og forholdsmæssige.
- (64) I denne forordning overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, som anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, og forordningen tilstræber navnlig at sikre fuld overholdelse af retten til privatlivets fred og beskyttelse af forretningshemmeligheder, friheden til at drive virksomhed, ejendomsretten og adgangen til effektive retsmidler. Forordningen skal anvendes i overensstemmelse med disse rettigheder og principper.
- (65) Denne forordning indeholder bestemmelser, der dækker alle de områder, der er omfattet af direktiv 2014/61/EU, som derfor bør ophæves.

- (66) En periode på 24 måneder mellem ikrafttrædelsen og anvendelsen har til formål at give medlemsstaterne tilstrækkelig tid til at sikre, at deres nationale lovgivning ikke indeholder hindringer for en ensartet og effektiv anvendelse af denne forordning. I tilfælde af små kommuner med under 3 500 indbyggere kan medlemsstaterne på de betingelser, der er fastsat i denne forordning, fastsætte, at fristen for at fremlægge oplysninger om anmodninger om adgang til fysisk infrastruktur forlænges med en yderligere periode på 12 måneder. Denne periode på 24 måneder berører ikke de særlige regler i denne forordning om senere anvendelse af særlige bestemmelser som fastsat heri. Medlemsstaterne skal trække nationale bestemmelser, der overlapper denne forordning eller er i modstrid hermed, tilbage på det tidspunkt, hvorfra forordningen finder anvendelse. Hvad angår vedtagelse af ny lovgivning i denne periode, følger det af artikel 4, stk. 3, i TEU, at medlemsstaterne i medfør af princippet om loyalt samarbejde har pligt til at afholde sig fra at træffe foranstaltninger, der ville være i strid med fremtidige EU-retlige regler –

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. Denne forordning har til formål at lette og stimulere udrulningen af net med meget høj kapacitet (VHC-net) ved at fremme delt brug af eksisterende fysisk infrastruktur og muliggøre en mere effektiv etablering af ny fysisk infrastruktur, så sådanne net kan etableres hurtigere og med lavere omkostninger.
2. Hvis en bestemmelse i denne forordning er i modstrid med en bestemmelse i direktiv (EU) 2018/1972 eller direktiv 2002/77/EF, har de relevante bestemmelser i disse direktiver forrang.
3. Denne forordning fastsætter minimumskrav for at nå de mål, der er anført i stk. 1. Medlemsstaterne kan i overensstemmelse med EU-retten opretholde eller indføre regler, som er strengere eller mere detaljerede end disse minimumskrav, hvis de har til formål at fremme delt brug af eksisterende fysisk infrastruktur eller muliggøre en mere effektiv etablering af ny fysisk infrastruktur.
4. Uanset stk. 3 må medlemsstaterne ikke opretholde eller indføre regler, som er strengere eller mere detaljerede end dem, der fastsættes i artikel 3, stk. 3, litra a)-e), og stk. 6, artikel 4, stk. 5, andet afsnit, artikel 5, stk. 2, andet afsnit, og stk. 4, artikel 6, stk. 2, og artikel 8, stk. 7 og 8.
5. Denne forordning berører ikke medlemsstaternes ansvar for at beskytte den nationale sikkerhed og deres beføjelse til at beskytte andre væsentlige statsfunktioner, herunder sikring af statens territoriale integritet og opretholdelse af lov og orden.

Artikel 2

Definitioner

Ved anvendelsen af denne forordning gælder definitionerne i direktiv (EU) 2018/1972, navnlig definitionerne af "elektronisk kommunikationsnet", "net med meget høj kapacitet", "offentligt elektronisk kommunikationsnet", "nettermineringspunkt", "tilhørende faciliteter", "slutbruger", "sikkerhed i net og tjenester", "adgang" og "operatør".

Endvidere forstås ved:

- 1) "netoperatør":
 - a) en operatør som defineret i artikel 2, nr. 29), i direktiv (EU) 2018/1972
 - b) en virksomhed, der stiller fysisk infrastruktur til rådighed med henblik på at levere:
 - i) en tjeneste i forbindelse med produktion, transport eller distribution af:
 - gas
 - elektricitet, herunder offentlig belysning
 - opvarmning
 - vand, herunder deponering eller rensning af spildevand, og dræningssystemer
 - ii) transporttjenester, herunder jernbaner, veje, herunder veje i bebyggede områder, havne og lufthavne
- 2) "offentligt organ": en statslig, regional eller lokal myndighed, et offentligretligt organ eller en sammenslutning af en eller flere sådanne myndigheder eller et eller flere sådanne offentligretlige organer

3) "offentligretlige organer": organer med alle følgende karakteristika:

- a) de er oprettet specielt med henblik på at imødekomme almenhedens behov, dog ikke behov af industriel eller kommerciel karakter
- b) de har status som juridisk person
- c) de finansieres helt eller for størstedelens vedkommende af statslige, regionale eller lokale myndigheder eller af andre offentligretlige organer eller er underlagt ledelsesmæssig kontrol af disse myndigheder eller organer, eller de har et administrations-, ledelses- eller tilsynsorgan, hvor mere end halvdelen af medlemmerne udpeges af statslige, regionale eller lokale myndigheder eller af andre offentligretlige organer

4) "fysisk infrastruktur":

- a) et element i et net, der skal huse andre elementer i et net uden at blive et aktivt element i selve nettet, såsom rør, master, kabelkanaler, inspektionsbrønde, mandehuller, gadeskabe, antenneanlæg, tårne og pæle samt bygninger, herunder bygningernes tage og dele af deres facader eller adgangsveje til bygninger, og alle andre aktiver, der er egnede til at huse elementer af net, herunder gadeinventar som f.eks. lysmaster, gadeskilte, trafiklys, reklameskilte, betalingsstationer, bus- og sporvognsstoppesteder og metro- og togstationer
- b) hvis de ikke indgår i et net og ejes eller kontrolleres af offentlige organer: bygninger, herunder bygningernes tage og dele af deres facader eller adgangsveje til bygninger, og alle andre aktiver, der er egnede til at huse elementer af net, herunder gadeinventar som f.eks. lysmaster, gadeskilte, trafiklys, reklameskilte, betalingsstationer, bus- og sporvognsstoppesteder og metro- og togstationer.

Kabler, herunder sort fiber, samt elementer af net, der bruges til levering af drikkevand som defineret i artikel 2, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2020/2184¹⁷, er ikke fysisk infrastruktur som omhandlet i denne forordning

5) "anlægsarbejde": ethvert resultat af bygge- og anlægsarbejder, der som helhed i sig selv er tilstrækkeligt til at varetage en økonomisk eller teknisk funktion, og som omfatter et eller flere elementer af en fysisk infrastruktur

6) "byggningsintern fysisk infrastruktur": fysisk infrastruktur eller installationer på slutbrugerens område, herunder samejede elementer, beregnet til at huse kablede og/eller trådløse adgangsnet, hvor sådanne adgangsnet kan levere elektroniske kommunikationstjenester og forbinde bygningens adgangspunkt med nettermineringspunktet, eller i de medlemsstater, hvor det er tilladt at anbringe nettermineringspunkter uden for slutbrugernes eget område, op til det fysiske punkt, hvor slutbrugerne tilslutter sig for at få adgang til det offentlige net

7) "byggningsinternt fiberledningsnet": fiberkabler på slutbrugerens område, herunder samejede elementer, beregnet til at levere elektroniske kommunikationstjenester og forbinde bygningens adgangspunkt med nettermineringspunktet, eller i de medlemsstater, hvor det er tilladt at anbringe nettermineringspunkter uden for slutbrugernes eget område, op til det fysiske punkt, hvor slutbrugerne tilslutter sig for at få adgang til det offentlige net

8) "fiberklar byggningsintern fysisk infrastruktur": byggningsintern fysisk infrastruktur beregnet til at huse fiberelementer

9) "større renoveringsarbejde": anlægsarbejder på slutbrugerens område, der omfatter strukturelle ændringer af hele den byggningsinterne fysiske infrastruktur eller en væsentlig del heraf, og som i overensstemmelse med national ret kræver en byggetilladelse

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2020/2184 af 16. december 2020 om kvaliteten af drikkevand (EUT L 435 af 23.12.2020, s. 1).

- 10) "tilladelse": en udtrykkelig eller stiltiende afgørelse eller et sæt afgørelser, der træffes samtidigt eller efter hinanden af en eller flere kompetente myndigheder, og som i henhold til national ret kræves, for at en virksomhed kan udføre de bygge- eller anlægsarbejder, der er nødvendige for etablering af elementer af VHC-net
- 11) "bygningens adgangspunkt": et fysisk punkt i eller uden for bygningen, som flere virksomheder, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet, har nem adgang til, og som muliggør tilslutning til den fiberklare bygningsinterne fysiske infrastruktur
- 12) "anlægsrettigheder": rettigheder som omhandlet i artikel 43, stk. 1, i direktiv (EU) 2018/1972, som tildeles en operatør til at installere faciliteter på, over eller under offentlig eller privat ejendom med henblik på at etablere VHC-net og tilhørende faciliteter.

Artikel 3

Adgang til eksisterende fysisk infrastruktur

1. Uden at det berører stk. 3, skal alle offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, og alle netoperatører efter skriftlig anmodning fra en operatør imødekomme alle rimelige anmodninger om adgang til den pågældende fysiske infrastruktur på fair og rimelige vilkår og betingelser, herunder for så vidt angår pris, med henblik på etablering af elementer af VHC-net eller tilhørende faciliteter. Offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, skal desuden imødekomme alle rimelige anmodninger om adgang på ikkediskriminerende vilkår og betingelser. De skriftlige anmodninger skal angive de elementer i den fysiske infrastruktur, hvortil der anmodes om adgang, herunder en specifik tidsramme. Medlemsstaterne kan fastsætte detaljerede krav til disse anmodninger.
2. Ved fastsættelse af fair og rimelige vilkår og betingelser, herunder priser, for at give adgang tager netoperatører og offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, hvor det er relevant, som minimum hensyn til følgende:

- a) eksisterende kontrakter og kommercielle vilkår og betingelser, der er aftalt mellem de operatører, der søger adgang, og de netoperatører eller de offentlige organer, der giver adgang til fysisk infrastruktur
- b) behovet for at sikre, at adgangsudbyderen, herunder udbydere af tilhørende faciliteter, har en rimelig mulighed for at få dækket de omkostninger, som denne pådrager sig for at give adgang til sin fysiske infrastruktur, idet der tages hensyn til særlige nationale forhold, forretningsmodeller og eventuelle indførte takststrukturer, der har til formål at skabe en rimelig mulighed for omkostningsdækning; i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet tages der også hensyn til eventuelle afhjælpende foranstaltninger pålagt af en national tilsynsmyndighed
- c) hvordan den ønskede adgang påvirker adgangsudbyderens forretningsplan, herunder investeringer i den fysiske infrastruktur, hvortil der anmodes om adgang, samt behovet for at sikre, at adgangsudbyderen modtager et rimeligt afkast af sin investering, som afspejler de relevante markedsforhold og, navnlig i tilfælde af virksomheder, der primært leverer tårninfrastruktur og tilbyder fysisk adgang til mere end én virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske net, deres forskellige forretningsmodeller.

I det særlige tilfælde, hvor operatører får adgang til fysisk infrastruktur, kan tvistbilæggelsesorganer, der, hvis det er relevant, tager hensyn til den vejledning, der er fastsat i overensstemmelse med stk. 9, ved fastsættelse af fair og rimelige vilkår og betingelser, herunder priser, overveje følgende for at give adgang:

- disse investeringers økonomiske rentabilitet baseret på deres risikoprofil
- en eventuel tidsplan for investeringsafkastet
- adgangs eventuelle virkninger for konkurrencen i efterfølgende led og dermed for priserne og investeringsafkastet
- en eventuel afskrivning af netaktiverne på det tidspunkt, hvor der anmodes om adgang

- eventuelle forretningsmodeller, der danner grundlag for investeringen, navnlig i den fysiske infrastruktur, der anvendes til at udbyde konnektivitet, og
- eventuelle muligheder, som den adgangssøgende tidligere har haft for at saminvestere i etableringen af den fysiske infrastruktur, navnlig i henhold til artikel 76 i direktiv (EU) 2018/1972, eller for at etablere infrastruktur i fællesskab med andre.

3. Netoperatører og offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, kan nægte adgang til specifik fysisk infrastruktur på grundlag af et eller flere af følgende kriterier:

- a) den fysiske infrastruktur, hvortil der anmodes om adgang, er teknisk uegnet til at huse de elementer af VHC-net, der er omhandlet i stk. 1
- b) der mangler plads til at huse de elementer af VHC-net eller tilhørende faciliteter, som er omhandlet i stk. 1, herunder efter hensyntagen til adgangsudbyderens fremtidige pladsbehov, der er påvist tilstrækkeligt, f.eks. i de offentligt tilgængelige investeringsplaner eller ved en tærskel for tilladt kapacitet som en procentdel af den samlede kapacitet
- c) der er begrundede hensyn til sikkerhed, national sikkerhed og folkesundhed
- d) der er behørigt begrundede hensyn til nettenes integritet og sikkerhed, navnlig i forbindelse med kritisk national infrastruktur
- e) der er behørigt begrundet risiko for, at de planlagte elektroniske kommunikationstjenester i væsentlig grad påvirker leveringen af andre tjenester over den samme fysiske infrastruktur, eller
- f) der findes andre tilgængelige midler til at få passiv adgang til elektroniske kommunikationsnet i engrosleddet, herunder adgang til sort fiber eller ubundet fiber, som tilbydes af samme netoperatør og er egnede til etablering af VHC-net, forudsat at en sådan adgang tilbydes på fair og rimelige vilkår og betingelser.

Medlemsstaterne kan fastsætte, at netoperatører og offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, kan nægte adgang til specifik fysisk infrastruktur, hvis der findes andre tilgængelige midler til ikkediskriminerende åben adgang i engrosleddet til kommunikationsnet med meget høj kapacitet, der udbydes af den samme netoperatør eller af det samme offentlige organ, forudsat at:

- i. sådanne andre midler til adgang i engrosleddet tilbydes på fair og rimelige vilkår og betingelser, og
- ii. den anmodende operatørs etableringsprojekt vedrører det samme dækningsområde, og der ikke er noget andet fibernet, der forbinder slutbrugerens lokaler (FTTP), der betjener dette dækningsområde.

I tilfælde af afslag på adgang giver netoperatøren eller det offentlige organ, der ejer eller kontrollerer den fysiske infrastruktur, skriftligt den adgangssøgende en specifik og detaljeret begrundelse for afslaget hurtigst muligt og senest to måneder efter datoen for modtagelsen af den fuldstændige anmodning om adgang, bortset fra kritisk national infrastruktur som defineret i henhold til national ret, for hvilken der ikke kræves specifikke og detaljerede begrundelser i meddelelsen om afslag til den anmodende part.

4. Medlemsstaterne kan oprette eller udpege et organ til at koordinere anmodninger om adgang til fysisk infrastruktur, der ejes eller kontrolleres af offentlige organer, yde juridisk og teknisk rådgivning med henblik på forhandling af adgangsvilkår og -betingelser og lette tilrådighedsstillelsen af oplysninger via et centralt informationssted, jf. artikel 10.

5. Fysisk infrastruktur, der allerede er underlagt adgangsforpligtelser, som er pålagt af de nationale tilsynsmyndigheder i henhold til direktiv (EU) 2018/1972, af andre kompetente myndigheder, eller som følger af anvendelsen af Unionens statsstøttere regler, er ikke omfattet af forpligtelserne i stk. 1, 2 og 3, så længe disse adgangsforpligtelser er gældende.

6. Offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur eller visse kategorier af fysisk infrastruktur, kan af hensyn til arkitektonisk, historisk, religiøs eller miljømæssig værdi eller af hensyn til den offentlige sikkerhed, forsvar, sikkerhed og folkesundheden undlade at anvende stk. 1, 2 og 3 på denne fysiske infrastruktur eller disse kategorier af fysisk infrastruktur. Medlemsstaterne udpeger denne fysiske infrastruktur eller disse kategorier af fysisk infrastruktur på deres område ud fra behørigt begrundede og forholdsmæssige kriterier. Listen over kategorier af fysisk infrastruktur og de kriterier, der anvendes til at identificere dem, offentliggøres via et centralt informationssted.

7. Operatører har ret til at tilbyde adgang til deres fysiske infrastruktur med henblik på etablering af andre net end elektroniske kommunikationsnet eller tilhørende faciliteter.

8. Denne artikel berører hverken ejendomsretten for ejeren af den fysiske infrastruktur, hvis netoperatøren eller det offentlige organ ikke er ejeren, eller ejendomsretten for enhver anden tredjepart såsom grundejere og ejere af privat ejendom, eller, når det er relevant, lejerers rettigheder.

9. Medlemsstaterne kan udarbejde vejledning om anvendelsen af denne artikel.

Artikel 4

Transparens med hensyn til fysisk infrastruktur

1. Med henblik på anmodning om adgang til fysisk infrastruktur i overensstemmelse med artikel 3 har alle operatører ret til efter anmodning at få adgang til følgende minimumsoplysninger i elektronisk format om eksisterende fysisk infrastruktur via et centralt informationssted:

- a) georefereret område og kabelføring
- b) type og nuværende brug af infrastrukturen
- c) et kontaktpunkt.

Disse minimumsoplysninger skal være tilgængelige på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og transparente vilkår og under alle omstændigheder senest 15 arbejdsdage, efter at anmodningen om oplysninger er indgivet. I behørigt begrundede tilfælde kan fristen forlænges med 15 arbejdsdage. Operatører, der anmoder om adgang, underrettes om den nye frist via et centralt informationssted.

Alle operatører, der anmoder om adgang til oplysninger i henhold til denne artikel, angiver det område, hvor vedkommende har til hensigt at etablere elementer af VHC-net eller tilhørende faciliteter.

Adgangen til minimumsoplysningerne må kun begrænses eller nægtes, hvis det er nødvendigt for at garantere sikkerheden af visse bygninger, der ejes eller kontrolleres af offentlige organer, netsikkerheden og nettenes integritet, den nationale sikkerhed, sikkerhed i forbindelse med national kritisk infrastruktur, folkesundheden eller den offentlige sikkerhed, når den fysiske infrastruktur ikke er underlagt adgangsforsiktelser i henhold til artikel 3, stk. 6, eller af hensyn til beskyttelsen af fortrolighed eller drifts- og forretningshemmeligheder.

2. Netoperatører og offentlige organer stiller de i stk. 1 omhandlede minimumsoplysninger til rådighed via et centralt informationssted og i elektronisk format senest 24 måneder efter denne forordnings ikrafttræden. Netoperatører og offentlige organer stiller straks eventuelle ajourføringer af disse oplysninger og eventuelle nye minimumsoplysninger, jf. stk. 1, til rådighed på samme betingelser. Hvis netoperatører eller offentlige organer ikke opfylder forpligtelsen i stk. 1, kan de kompetente myndigheder anmode om, at de manglende oplysninger, der er omhandlet i stk. 1, stilles til rådighed i elektronisk format via et centralt informationssted senest 15 arbejdsdage efter modtagelsen af anmodningen, uden at dette berører medlemsstaternes mulighed for at pålægge netoperatører og offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, sanktioner for manglende overholdelse af denne forpligtelse.

3. Netoperatører og offentlige organer skal imødekomme rimelige anmodninger om anlægsopmålinger af nærmere specificerede elementer af deres fysiske infrastruktur efter særlig anmodning fra en operatør. I disse anmodninger skal det angives, hvilke elementer af den fysiske infrastruktur der skal opmåles med henblik på at etablere elementer af VHC-net eller tilhørende faciliteter. Senest én måned efter datoen for modtagelsen af anmodningen skal der gives tilladelse til anlægsopmåling af de specificerede elementer af den fysiske infrastruktur på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og transparente vilkår, jf. dog begrænsningerne i stk. 1, fjerde afsnit. Medlemsstaterne kan fastsætte detaljerede krav om sådanne anmodninger.

4. Medlemsstaterne kan beslutte, at stk. 1, 2 og 3 af sikkerhedshensyn ikke finder anvendelse på alle eller dele af kritisk national infrastruktur som defineret i national ret.

5. Stk. 1, 2 og 3 finder ikke anvendelse:

- a) hvis den fysiske infrastruktur ikke er teknisk egnet til etablering af VHC-net eller tilhørende faciliteter, eller
- b) i særlige tilfælde, hvor forpligtelsen til at fremlægge oplysninger om en bestemt type eksisterende fysisk infrastruktur i henhold til stk. 1, første afsnit, ville være uforholdsmæssig baseret på en cost-benefit-analyse foretaget af medlemsstaten og på en høring af interesserenter, eller
- c) hvis fysisk infrastruktur ikke er underlagt adgangsforpligtelser i henhold til artikel 3, stk. 6.

Begrundelsen, kriterierne og betingelserne for at anvende alle sådanne undtagelser offentliggøres via et centralt informationssted.

6. Operatører, der får adgang til oplysninger i henhold til denne artikel, træffer passende foranstaltninger for at sikre overholdelse af fortrolighedskrav og beskyttelse af drifts- og forretningshemmeligheder.

Artikel 5

Koordinering af anlægsarbejder

1. Offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, og alle netoperatører har ret til at forhandle aftaler om koordinering af anlægsarbejder, herunder om omkostningsfordelingen, med operatører med henblik på etablering af elementer af net med meget høj kapacitet eller tilhørende faciliteter.

2. Offentlige organer, der ejer eller kontrollerer fysisk infrastruktur, og alle netoperatører skal, når de direkte eller indirekte udfører eller planlægger at udføre anlægsarbejder, som helt eller delvis finansieres med offentlige midler, imødekomme alle rimelige skriftlige anmodninger om koordinering af disse anlægsarbejder på transparente og ikkediskriminerende vilkår fra operatørernes side med henblik på etablering af elementer af VHC-net eller tilhørende faciliteter. Medlemsstaterne kan fastsætte detaljerede krav til en sådan anmodning, herunder tilfælde af delvis finansiering.

Disse anmodninger skal imødekommes, hvis alle følgende betingelser er opfyldt:

- a) dette medfører ikke uinddrivelige ekstraomkostninger, herunder omkostninger som følge af yderligere forsinkelser, for den netoperatør, der oprindeligt har planlagt det pågældende anlægsarbejde, uden at dette berører muligheden for, at de berørte parter aftaler en fordeling af omkostningerne
- b) den netoperatør, der oprindeligt har planlagt anlægsarbejdet, bevarer kontrollen med koordineringen af arbejdet
- c) anmodningen om koordinering indgives så tidligt som muligt, og, hvis der er behov for en tilladelse, senest to måneder inden det endelige projekt forelægges for de kompetente myndigheder med henblik på udstedelse af tilladelser.

3. En anmodning om koordinering af anlægsarbejder, der fremsættes af en virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet, over for en virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet, kan betragtes som urimelig, hvis begge følgende betingelser er opfyldt:

- a) anmodningen vedrører et område, der har været genstand for et af følgende:
 - i) en prognose for rækkevidden af bredbåndsnettene, herunder VHC-net, jf. artikel 22, stk. 1, i direktiv (EU) 2018/1972
 - ii) en opfordring til at erklære hensigten om at etablere VHC-net, jf. artikel 22, stk. 3, i direktiv (EU) 2018/1972
 - iii) en offentlig høring om anvendelsen af Unionens statsstøttere regler

- b) den anmodende virksomhed har undladt at erklære sin hensigt om at etablere VHC-net i det område, der er omhandlet i litra a), i alle de seneste procedurer blandt dem, der er anført i nævnte litra, og som dækker den periode, hvori anmodningen om koordinering fremsættes.

Hvis en anmodning om koordinering anses for at være urimelig på grundlag af første afsnit, skal den virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet, og som nægter at koordinere anlægsarbejder, etablere fysisk infrastruktur med tilstrækkelig kapacitet til at imødekomme tredjeparters eventuelle fremtidige rimelige adgangsbehov.

4. Medlemsstaterne kan beslutte, at stk. 2 og 3 ikke finder anvendelse på typer anlægsarbejder, der er af begrænset omfang, f.eks. med hensyn til værdi, størrelse eller varighed, eller på kritisk national infrastruktur. Medlemsstaterne fastlægger på grundlag af EU-retten eller national ret og ud fra behørigt begrundede og forholdsmæssige kriterier, hvilken type anlægsarbejder der anses for at være af begrænset omfang eller for at vedrøre kritisk national infrastruktur. Oplysninger om disse typer anlægsarbejder offentliggøres via et centralt informationssted. Medlemsstaterne kan beslutte ikke at offentliggøre oplysninger vedrørende kritisk national infrastruktur.

5. Medlemsstaterne kan udarbejde vejledning om anvendelsen af denne artikel.

Artikel 6

Transparens med hensyn til planlagte anlægsarbejder

1. Med henblik på at anmode om koordinering af anlægsarbejder som omhandlet i artikel 5, stk. 2, stiller alle netoperatører følgende minimumsoplysninger til rådighed i elektronisk format via et centralt informationssted:

- a) anlægsarbejdernes georefererede område og type
- b) elementer af den involverede fysiske infrastruktur
- c) forventet dato for påbegyndelse af anlægsarbejdet og dets varighed

- d) forventet dato for forelæggelse af det endelige projekt for de kompetente myndigheder med henblik på udstedelse af tilladelser, hvis det er relevant
- e) et kontaktpunkt.

Netoperatøren sikrer, at de i første afsnit omhandlede oplysninger for så vidt angår planlagte anlægsarbejder i forbindelse med dennes fysiske infrastruktur er korrekte og ajourførte og straks stilles til rådighed via et centralt informationssted. Dette skal ske, så snart oplysningerne er til rådighed for den pågældende netoperatør, og under alle omstændigheder, når det planlægges at ansøge om tilladelse, senest tre måneder før den første anmodning om tilladelse indgives til de kompetente myndigheder.

For at lette aftaler om koordinering af anlægsarbejder, når veje eller fortove i bebyggede områder, der ejes eller kontrolleres af offentlige organer, anlægges eller renoveres, stiller de offentlige organer de oplysninger, der er omhandlet i første afsnit, til rådighed i elektronisk format via et centralt informationssted. Dette skal ske, så snart oplysningerne er til rådighed for det pågældende offentlige organ, og under alle omstændigheder, når der anmodes om en tilladelse, senest tre måneder før den første anmodning om tilladelse indgives til de kompetente myndigheder.

Operatørerne har ret til efter anmodning at få adgang til de minimumsoplysninger, der er omhandlet i første afsnit, i elektronisk format via et centralt informationssted. I anmodningen om adgang til oplysninger skal det angives, i hvilket område den anmodende operatør planlægger at etablere elementer af VHC-net eller tilhørende faciliteter. Senest 15 arbejdsdage efter datoen for modtagelsen af anmodningen om oplysninger stilles de ønskede oplysninger til rådighed på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og transparente vilkår. I behørigt begrundede tilfælde kan fristen forlænges med 15 arbejdsdage. Adgangen til minimumsoplysningerne må kun begrænses eller nægtes, i det omfang det er nødvendigt med henblik på netsikkerheden, herunder sikkerheden i forbindelse med kritisk infrastruktur, og nettenes integritet, den nationale sikkerhed, folkesundheden eller den offentlige sikkerhed, fortrolighed eller drifts- og forretningshemmeligheder.

2. Medlemsstaterne kan beslutte, at stk. 1 ikke finder anvendelse på oplysninger om typer anlægsarbejder, der er af begrænset omfang, f.eks. med hensyn til værdi, størrelse eller varighed, hvis der er tale om kritisk national infrastruktur, eller af hensyn til den offentlige sikkerhed, den nationale sikkerhed eller en nødsituation. Medlemsstaterne fastlægger ud fra behørigt begrundede og forholdsmæssige kriterier, hvilke typer anlægsarbejder der anses for at være af begrænset omfang eller for at vedrøre kritisk national infrastruktur, samt hvilke nødsituationer eller hensyn til den nationale sikkerhed der kan berettige en fritagelse for forpligtelsen til at fremlægge oplysninger. Oplysninger om de typer anlægsarbejder, som fritages for transparensforpligtelserne, offentliggøres via et centralt informationssted. Medlemsstaterne kan beslutte ikke at offentliggøre oplysninger vedrørende kritisk national infrastruktur.

Artikel 7

Procedure for udstedelse af tilladelser og anlægsrettigheder

1. De kompetente myndigheder må ikke unødigt begrænse **eller** hindre etableringen af noget element af VHC-net eller tilhørende faciliteter. Medlemsstaterne gør deres yderste for at gøre det lettere at sikre, at alle regler for de betingelser og procedurer, der gælder for udstedelse af tilladelser og anlægsrettigheder, som kræves til etablering af elementer af VHC-net eller tilhørende faciliteter, er ensartede på hele det nationale område, uden at det berører medlemsstaternes ret til at opretholde regler og beskyttelsesforanstaltninger til beskyttelse af den offentlige sikkerhed.
2. De kompetente myndigheder stiller alle oplysninger til rådighed på de betingelser og efter de procedurer, der gælder for udstedelse af tilladelser og anlægsrettigheder, som bevilges via administrative procedurer, herunder alle oplysninger om undtagelser for nogle eller alle tilladelser eller anlægsrettigheder, som kræves i henhold til national ret eller EU-retten, via et centralt informationssted i elektroniske format.
3. De kompetente myndigheder sikrer, at operatører via et centralt informationssted kan indgive ansøgninger om tilladelser eller anlægsrettigheder i elektronisk format og tilgå oplysninger om status på deres ansøgninger. Medlemsstaterne kan fastsætte detaljerede procedurer for indhentning af oplysninger.

4. *udgår*

5. De kompetente myndigheder udsteder eller giver afslag på tilladelser, som ikke vedrører anlægsrettigheder, senest fire måneder efter datoen for modtagelsen af en fuldstændig ansøgning om tilladelse.

De kompetente myndigheder afgør senest 20 arbejdsdage efter modtagelsen af en ansøgning om tilladelser eller anlægsrettigheder, om ansøgningen er fuldstændig. Hvis de kompetente myndigheder ikke har opfordret ansøgeren til at fremlægge eventuelle manglende oplysninger inden denne frist, betragtes ansøgningen som fuldstændig.

Første og andet afsnit berører ikke andre specifikke frister eller forpligtelser, der fastsættes med henblik på en korrekt gennemførelse af proceduren for udstedelse af tilladelse, herunder klagesager, i overensstemmelse med EU-retten eller national ret i overensstemmelse med EU-retten.

Undtagelsesvis og ud fra et behørigt begrundet hensyn kan den kompetente myndighed på eget initiativ forlænge fristen på fire måneder som omhandlet i første afsnit og stk. 6. En eventuel forlængelse skal være så kort som mulig og må ikke overstige fire måneder, medmindre det kræves for at opfylde andre specifikke frister eller forpligtelser, der fastsættes med henblik på en korrekt gennemførelse af den gældende procedure for udstedelse af tilladelse, herunder klagesager, i overensstemmelse med EU-retten eller national ret i overensstemmelse med EU-retten. Medlemsstaterne fastsætter de begrundelser, der berettiger en sådan forlængelse, og offentliggør dem på forhånd via centrale informationssteder.

Afslag på en ansøgning om tilladelse eller anlægsrettighed begrundes behørigt ud fra objektive, transparente, ikkediskriminerende og forholdsmæssige kriterier.

6. Uanset artikel 43, stk. 1, litra a), i direktiv (EU) 2018/1972 skal de kompetente myndigheder, hvis der ud over tilladelser kræves anlægsrettigheder **på**, over eller under offentlig eller i givet fald privat ejendom, med forudgående tilladelse fra ejerens side eller i overensstemmelse med national ret, for at der kan etableres elementer af VHC-net eller tilhørende faciliteter, tildele disse anlægsrettigheder senest fire måneder efter datoen for modtagelsen af den fuldstændige ansøgning, undtagen i tilfælde af ekspropriation.

7. udgår

8. Medlemsstaterne kan i overensstemmelse med national ret præcisere, hvilke kategorier af etablering af elementer af VHC-net eller tilhørende faciliteter der skal være undtaget fra proceduren for udstedelse af tilladelse i henhold til denne artikel.

9. Medlemsstaterne kan bl.a. kræve, at der søges om tilladelse til etablering af elementer af VHC-net eller tilhørende faciliteter på bygninger eller steder af arkitektonisk, historisk, religiøs eller miljømæssig værdi, som er beskyttet i overensstemmelse med national ret, eller om nødvendigt af hensyn til den offentlige sikkerhed, sikkerheden i forbindelse med kritisk infrastruktur eller af miljømæssige årsager.

10. Andre tilladelser, som kræves til etablering af elementer af VHC-net eller tilsvarende faciliteter, end anlægsrettigheder må ikke gøres til genstand for afgifter eller gebyrer ud over administrationsomkostninger, jf. artikel 16 i direktiv (EU) 2018/1972, som finder tilsvarende anvendelse.

Artikel 8

Bygningsintern fysisk infrastruktur og fiberledningsnet

1. Alle nyopførte bygninger eller bygninger, som gennemgår større renoveringsarbejde, herunder flerfamiliehuse, der indeholder samejede elementer, på slutbrugerens område, for hvilke der indgives ansøgninger om byggetilladelser 24 måneder efter datoen for denne forordnings ikrafttræden, skal udstyres med et bygningsadgangspunkt, en fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur og bygningsinterne fiberledningsnet, herunder forbindelser op til nettermineringspunkterne, eller i de medlemsstater, hvor det er tilladt at anbringe nettermineringspunktet uden for slutbrugernes eget område, op til det fysiske punkt, hvor slutbrugerne tilslutter sig for at få adgang til det offentlige net.

2. udgår

3. Hvis det ikke øger omkostningerne ved renoveringsarbejdet uforholdsmæssigt, og det er teknisk muligt, skal alle bygninger på slutbrugerens område, herunder elementer heraf, der er samejede eller gennemgår større renoveringsarbejde, jf. artikel 2, nr. 10), i direktiv 2010/31/EU, senest 24 måneder efter datoen for denne forordnings ikrafttræden udstyres med et bygningsadgangspunkt, en fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur og bygningsinterne fiberledningsnet, herunder forbindelser op til nettermineringspunkterne, eller i de medlemsstater, hvor det er tilladt at anbringe nettermineringspunktet uden for slutbrugernes eget område, op til det fysiske punkt, hvor slutbrugerne tilslutter sig for at få adgang til det offentlige net.

4. Medlemsstaterne vedtager de relevante standarder eller tekniske specifikationer, som er nødvendige for gennemførelse af stk. 1 og 3, senest 18 måneder efter datoen for denne forordnings ikrafttræden. Disse standarder eller tekniske specifikationer kan omfatte:

- a) specifikationer for bygningens adgangspunkt og specifikationer for fibergrænsefladen
- b) specifikationer for kabler
- c) specifikationer for stik
- d) specifikationer for rør eller mikrokabelkanaler
- e) tekniske specifikationer, som er nødvendige for at forhindre interferens med elektriske kabler
- f) mindste bøjningsradius
- g) tekniske specifikationer for kabelinstallation.

5. Bygninger, som er udstyret i overensstemmelse med denne artikel, kan på frivillig basis og i overensstemmelse med de procedurer, der er fastsat af medlemsstaterne, få tildelt et "fiberklar"-mærke, hvis medlemsstaterne har valgt at indføre et sådant mærke.

6. Medlemsstaterne kan indføre certificeringsordninger med henblik på at påvise overensstemmelse med standarderne eller de tekniske specifikationer, der er omhandlet i stk. 4, samt ordninger med henblik på tildeling af "fiberklar"-mærket omhandlet i stk. 5. Medlemsstaterne kan gøre udstedelsen af de byggetilladelser, som er omhandlet i stk. 1 og 3, betinget af overholdelse af standarderne eller de tekniske specifikationer som omhandlet i dette stykke på grundlag af et teknisk projekt og, hvis det er relevant, tilladelse til at anvende bygningen til sit tilsigtede formål efter færdiggørelsen af opførelsen på grundlag af en certificeret prøvningsrapport eller en lignende procedure, der er fastsat af medlemsstaterne, og som kan omfatte inspektion på stedet af bygningerne eller et repræsentativt udsnit af dem.

7. Stk. 1 og 3 finder ikke anvendelse på visse kategorier af bygninger, hvor overholdelsen af disse stykker har uforholdsmæssige konsekvenser, med hensyn til omkostningerne for individuelle ejere eller ejerforeninger på grundlag af objektive elementer. Medlemsstaterne udpeger disse kategorier af bygninger ud fra behørigt begrundede og forholdsmæssige kriterier.

8. Medlemsstaterne kan beslutte, at stk. 1 og 3 ikke finder anvendelse eller anvendes med passende tekniske tilpasninger for visse bygningstyper som f.eks. specifikke kategorier af monumenter, historiske bygninger, militærbygninger og bygninger, der anvendes til nationale sikkerhedsformål, som defineret i national ret. Medlemsstaterne udpeger disse kategorier af bygninger ud fra behørigt begrundede og forholdsmæssige kriterier. Oplysninger om disse kategorier af bygninger offentliggøres via et centralt informationssted.

Artikel 9

Adgang til bygningsintern fysisk infrastruktur

1. Alle udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet har ret til at udrulle deres net for egen regning frem til bygningens adgangspunkt, jf. dog stk. 3, første afsnit.
2. Alle udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet har ret til adgang til al eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur med henblik på etablering af elementer af VHC-net, hvor duplikering er teknisk umulig eller økonomisk ineffektiv, jf. dog stk. 3.

3. Alle indehavere af en brugsret til bygningens adgangspunkt og den bygningsinterne fysiske infrastruktur skal imødekomme alle rimelige, skriftlige anmodninger om adgang til bygningens adgangspunkt og den bygningsinterne fysiske infrastruktur fra udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet på fair, rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser, herunder for så vidt angår pris, hvor det er relevant. Medlemsstaterne kan fastsætte detaljerede krav til disse anmodninger.
4. Hvor der ikke er fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur, har alle udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet ret til efter aftale med ejeren eller abonnenten ved hjælp af den eksisterende bygningsinterne infrastruktur, i det omfang den er til rådighed og tilgængelig i henhold til stk. 3, at tilslutte deres net i bygningen hos abonnenten, forudsat at indvirkningerne på tredjeparters private ejendom minimeres.
5. Denne artikel berører hverken ejendomsretten for ejeren af bygningens adgangspunkt eller den bygningsinterne fysiske infrastruktur, hvis indehaveren af brugsretten til den pågældende infrastruktur eller det pågældende adgangspunkt ikke er ejer heraf, eller ejendomsretten for enhver anden tredjepart såsom grundejere og bygningsejere.
6. Medlemsstaterne kan udarbejde vejledning om anvendelsen af denne artikel.

Artikel 10

Digitalisering af centrale informationssteder

1. Centrale informationssteder stiller passende digitale værktøjer til rådighed, f.eks. i form af webportaler, elektroniske adresser, databaser, digitale platforme eller digitale applikationer, således at udøvelsen af alle rettigheder og overholdelsen af alle forpligtelser i denne forordning kan ske online.
2. Medlemsstaterne kan sammenkoble eller helt eller delvis integrere flere digitale værktøjer til støtte for de centrale informationspunkter omhandlet i stk. 1 efter behov.

3. Medlemsstaterne opretter et fælles nationalt digitalt kontaktpunkt, som består af en fælles brugergrænseflade, der sikrer uhindret adgang til de digitaliserede centrale informationssteder.

Artikel 11

Bilæggelse af tvister

1. Uden at det berører muligheden for at indbringe sagen for en domstol, har alle parter ret til at indbringe en tvist, der måtte opstå, for det kompetente nationale tvistbilægelsesorgan oprettet i henhold til artikel 12:

- a) hvis der nægtes adgang til eksisterende infrastruktur, eller hvis der ikke er indgået en aftale om særlige vilkår og betingelser, herunder for så vidt angår pris, senest **to måneder** efter datoen for modtagelsen af anmodningen om adgang i henhold til artikel 3
- b) i forbindelse med de rettigheder og forpligtelser, som fastsættes i artikel 4 og 6, herunder, hvis de oplysninger, der anmodes om, ikke stilles til rådighed senest 15 arbejdsdage eller i behørigt begrundede tilfælde yderligere 15 arbejdsdage efter indgivelsen af anmodningen i henhold til artikel 4 eller senest to uger efter indgivelsen af anmodningen i henhold til artikel 6
- c) hvis der ikke er indgået en aftale om koordinering af anlægsarbejder i henhold til artikel 5, stk. 2, senest én måned efter datoen for modtagelsen af den formelle anmodning om koordinering anlægsarbejder, eller
- d) hvis der ikke er indgået en aftale om adgang til bygningsintern fysisk infrastruktur, som omhandlet i artikel 9, stk. 2 eller 3, senest én måned efter datoen for modtagelsen af den formelle anmodning om adgang.

1a. Medlemsstaterne kan fastsætte, at i tilfælde af tvister som omhandlet i stk. 1, litra a) og d), kan det kompetente nationale tvistbilægelsesorgan, når den enhed, hvorfra operatøren har anmodet om adgang, samtidig er den enhed, der har ret til at tildele anlægsrettigheder i forhold til den ejendom, på, i eller under hvilken genstanden for adgangen befinder sig, bilægge tvisten om anlægsrettigheder.

2. Under fuld hensyntagen til proportionalitetsprincippet træffer det nationale tvistbilæggesorgan, der er omhandlet i stk. 1, en bindende afgørelse for at bilægge tvisten senest:

- a) senest fire måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen om bilæggelse af tvisten for så vidt angår de tvister, der er omhandlet i stk. 1, litra a)
- b) senest to måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen om bilæggelse af tvisten for så vidt angår de tvister, der er omhandlet i stk. 1, litra b), c) og d).

Disse frister kan kun forlænges under behørigt begrundede særlige omstændigheder.

3. For så vidt angår tvister, som er omhandlet i stk. 1, litra a), c) og d), kan de nationale tvistbilæggesorganers afgørelser bestå i at fastsætte fair og rimelige vilkår og betingelser, herunder for så vidt angår pris, hvor det er relevant.

Hvis tvisten vedrører adgang til en operatørs infrastruktur, og det nationale tvistbilæggesorgan er den nationale tilsynsmyndighed, tages der hensyn til de mål, der fastsættes i artikel 3 i direktiv (EU) 2018/1972, hvor det er relevant.

4. Denne artikel gælder i tillæg til og berører ikke retsmidler og -procedurer, som er i overensstemmelse med artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder¹⁸.

Artikel 12

Kompetente organer

1. Alle de opgaver, der pålægges det nationale tvistbilæggesorgan, varetages af et eller flere kompetente organer, som kan være eksisterende organer.

¹⁸ Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (EUT C 326 af 26.10.2012, s. 391).

2. Det nationale tvistbilæggelsesorgan skal være retligt adskilt fra og funktionelt uafhængigt af alle netoperatører og alle offentlige organer, der ejer eller kontrollerer den fysiske infrastruktur, der er berørt af tvisten. Medlemsstater, der stadig ejer eller kontrollerer netoperatører, sikrer en reel strukturel adskillelse af de opgaver, der er forbundet med de nationale tvistbilæggelsesprocedurer og det centrale informationssted, fra de aktiviteter, der er forbundet med ejerskab eller kontrol.

Nationale tvistbilæggelsesorganer handler uafhængigt og objektivt og må ikke søge eller modtage instrukser fra noget andet organ, når de afgør tvister, der indbringes for dem. Dette må ikke være til hinder for, at der kan føres tilsyn i overensstemmelse med national ret. Kun kompetente klageinstanser har beføjelse til at suspendere eller omstøde afgørelser, der er truffet af de nationale tvistbilæggelsesorganer.

3. Det nationale tvistbilæggelsesorgan kan opkræve gebyrer for at dække omkostningerne ved at udføre de opgaver, det er blevet pålagt.

4. Alle parter, der er berørt af en tvist, samarbejder fuldt ud med det nationale tvistbilæggelsesorgan.

5. Et centralt informationssteds opgaver, som omhandlet i artikel 3-8 og 10, udføres af et eller flere kompetente organer udpeget af medlemsstaterne på nationalt, regionalt eller lokalt niveau, alt efter hvad der er relevant. For at dække omkostningerne ved at udføre disse opgaver kan der opkræves gebyrer for brugen af det centrale informationssted.

6. Stk. 2, første afsnit, finder tilsvarende anvendelse på kompetente organer, der udfører et centralt informationssteds opgaver.

7. De kompetente organer udøver deres beføjelser upartisk, transparent og rettidigt.

Medlemsstaterne sikrer, at de har tilstrækkelige tekniske og økonomiske ressourcer og tilstrækkeligt personale til at udføre de opgaver, som de pålægges.

8. Medlemsstaterne offentliggør de respektive opgaver, der skal udføres af hvert kompetent organ, via et centralt informationssted, navnlig hvis disse opgaver tildeles mere end ét kompetent organ, eller hvis de tildelte opgaver ændres. Hvis det er relevant, rådfører de kompetente organer sig og samarbejder med hinanden om anliggender af fælles interesse.

9. Medlemsstaterne underretter senest 12 måneder efter datoen for denne forordnings ikrafttræden Kommissionen om, hvilke kompetente organer der i overensstemmelse med denne artikel skal udøve en opgave i henhold til denne forordning, og om deres respektive ansvarsområder samt om enhver ændring heraf, før en sådan udpegning eller ændring træder i kraft.

10. Alle afgørelser truffet af et kompetent organ skal i overensstemmelse med national ret kunne indbringes for en fuldt ud uafhængig klageinstans, f.eks. en instans, som har domstolskarakter. Artikel 31 i direktiv (EU) 2018/1972 finder tilsvarende anvendelse på alle klager i henhold til dette stykke.

Klageadgangen i overensstemmelse med første afsnit berører ikke parternes ret til at indbringe tvisten for den kompetente nationale domstol.

[...]

Artikel 14

Sanktioner

Medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af bestemmelserne i denne forordning eller eventuelle bindende afgørelser truffet i henhold til denne forordning af de kompetente organer, som er omhandlet i artikel 12, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de anvendes. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Artikel 15

Rapportering og overvågning

1. Senest fem år efter datoen for denne forordnings ikrafttræden aflægger Kommissionen rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af denne forordning. Rapporten skal omfatte et resumé af virkningerne af de foranstaltninger, der fastsættes i denne forordning, og en vurdering af de fremskridt, der gøres med at nå målene heri, herunder om og hvordan forordningen kan bidrage yderligere til at nå konnektivitetsmålene i afgørelsen om etablering af politikprogrammet for det digitale årti 2030.

2. Med henblik herpå kan Kommissionen anmode medlemsstaterne om oplysninger, som forelægges uden unødigt ophold. Senest 24 måneder efter datoen for denne forordnings ikrafttræden fastsætter medlemsstaterne i tæt samarbejde med Kommissionen via Kommunikationsudvalget, som er oprettet i henhold til artikel 118 i direktiv (EU) 2018/1972, indikatorer for på passende vis at overvåge anvendelsen af denne forordning og mekanismen til at sikre periodisk dataindsamling og rapportering til Kommissionen.

Artikel 16

Overgangsforanstaltninger

Medlemsstaterne kan fastsætte, at den frist på 24 måneder, der er omhandlet i artikel 4, stk. 2, for kommuner med under 3 500 indbyggere er 36 måneder efter denne forordnings ikrafttræden. I denne periode sikrer de pågældende kommuner, at de oplysninger, der er til rådighed, er tilgængelige for operatørerne efter anmodning.

Artikel 17

Ophævelse

1. Direktiv 2014/61/EU ophæves.
2. Henvisninger til det ophævede direktiv gælder som henvisninger til nærværende forordning og læses efter sammenligningstabellen i bilaget.

Artikel 18

Ikrafttræden og anvendelse

1. Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.
2. Den finder anvendelse fra den 24 måneder efter datoen for denne forordnings ikrafttræden.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand
